

Aleg. 44.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 22. Grudnia 1887 powziął Wysoki Sejm w załatwieniu sprawozdania komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie popierania kultury krajowej na polu budowli wodnych między innymi następujące uchwały:

1. „Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, aby wzmocnił siły techniczne przy c. k. Starostwach w miarę potrzeby tak, aby wymogom rozwijających się regulacyj wód w kraju zadosyć uczynionem było“.

2. „Sejm uchwała projekt do ustawy o regulacji środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy“.

3. „Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przyspieszył przygotowawcze roboty inżynierskie do regulacji Pełtwi i Bugu“.

4. „Nadto w rozprawie nad Rubr. XIII. wydatków preliminarza funduszków krajowych na r. 1888 polecił Wysoki Sejm uchwałą z dnia 20. Stycznia 1888 petycją (L. S. 1214) spółki wodnej dla regulacji odpływu wód między Wisłoką a drogą krajową Dębicko-Nadbrzeziańską Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia“.

ad 1. Celem przyspieszenia wykonania dwukrotnie już uchwalanych rezolucyj Wysokiego Sejmu w sprawie pomnożenia sił technicznych przy c. k. Starostwach, udaliśmy się pismem z d. 21. Lutego 1888 l. 2.026 do JE. p. Ministra dla Galicyi z prośbą o wyjednanie u JE. p. Ministra spraw wewnętrznych zadość uczynienia tym uchwałąm Wysokiego Sejmu już w r. 1888.

Rezolucye wzmiankowane odniosły też o tyle pożądaný skutek, że wedle odezwy c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 23. Kwietnia 1888 l. 3.272/pr. JE. p. Minister spraw wewnętrznych rozporządzeniem z dnia 31. Marca 1888 l. 377 oświadczył gotowość powiększenia liczby stałych urzędników technicznych rządowych w Galicyi a zwłaszcza liczby praktykantów, oczywiście z ograniczeniem tego powiększenia do niezbędnie koniecznych rozmiarów ze względu na finansowe położenie państwa“. Ponieważ jednak budżet na rok 1888 był już podówczas przed-

miotem obrad w Radzie Państwa, a żądanie kredytu dodatkowego nie było na czasie, przeto postanowiło c. k. Ministerstwo wstawić kwotę potrzebną na powiększenie liczby urzędników technicznych w budżet na r. 1889. Ażeby załatwienie spraw melioracyjnych a w szczególności oznaczenie okręgów konkurencyjnych przyspieszyć, zostało c. k. Namiestnictwo upoważnionem do przyjęcia czterech pomocników technicznych, z których miało przydzielić na razie dwóch c. k. Starostwu w Tarnobrzegu (Trześniówka i Babulówka), jednego c. k. Starostwu w Nisku (bagna Niskie), jednego c. k. Starostwu w Tarnowie (Breń nowy i Kisielina); później zaś jeden pomocnik techniczny miał być przeniesionym z Tarnobrzega do Złoczowa dla obrobienia konkurencyi bagien Oleskich.

ad 2.) Stosownie do postanowienia §. 8. uchwalonego przez Wysoki Sejm projektu ustawy o regulacji środkowej sekcji rzeki Gniłej Lipy, ułożyliśmy projekt rozporządzenia wykonawczego dla tej regulacji, który odezwą z dnia 21. Lutego 1888. L. 2026 udzieliliśmy tutejszemu c. k. Prezydium Namiestnictwa. Ponieważ jednak, jak to już mieliśmy zaszczyt przedstawić Wysokiemu Sejmowi w sprawozdaniu z dnia 8. Września 1888. L. 27773, JE. p. Minister rolnictwa uczynił zawisłem przedłożenie do Najwyższej Sankcyi odnośnego projektu ustawy od poprzedniego zapewnienia regulacji dolnej sekcji, zatem wspomniany projekt rozporządzenia wykonawczego nie mógł być przez Namiestnictwo przedłożonym Wys. Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia. Co do losu samego projektu ustawy raczy Wysoki Sejm powziąć wiadomość z powołanego sprawozdania naszego o regulacji dolnej sekcji rzeki Gniłej Lipy.

ad 3.) W wykonaniu przytoczonego pod 3) polecenia Wysokiego Sejmu wezwaliśmy dekretem z dnia 21. Lutego 1888. L. 2026. zajmującego się wypracowaniem projektu dla regulacji Bugu inżyniera Józefa Jankowskiego, ażeby po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z d. 20. Stycznia 1886. z zastosowaniem się do rozporządzenia Ministra rolnictwa z dnia 18. Grudnia 1885. Dz. p. p. Nr. 1. ex 1886. jak najrychlej wykończył projekt dla tej regulacji, oraz cały operat techniczny przedłożył Wydziałowi krajowemu.

Alegat 1.

Przedłożony dołączonem ¹/₁ sprawozdaniem tego inżyniera z d. 29. Lipca rb. operat techniczny regulacji Bugu udzieliliśmy odezwą z d. 10. Sierpnia 1888. L. 33013 c. k. Namiestnictwu we Lwowie z prośbą o przedstawienie Wys. Ministerstwu rolnictwa do zatwierdzenia. Gdy wedle projektu technicznego, który całą regulację od ujścia Pełtwi do ujścia Raty dzieli na trzy sekcye, tylko regulację dolnej sekcji od ujścia Raty do Tyszycy okazuje się rentowną, w sekcji zaś środkowej od Tyszycy do Wolicy derewlańskiej zaledwie wykonanie pewnych częściowych robót ma być wskazanem, postanowiliśmy zgodnie z wnioskiem inżyniera Jankowskiego zaproponować Rządowi przeprowadzenie regulacji dolnej sekcji Bugu na długości 15.780 kilometrów kosztem 115.000 zł, oraz wykonanie niezbędniejszych robót w sekcji środkowej kosztem 43.000 zł. w. a., regulacją zaś górnej sekcji, gdzie koszt przeciętny ochrony od wylewu i osuszenia 1 morga wynosi 126 zł. 70 ct. w. a., traktować w związku z regulacją Pełtwi. Skoro tedy nadejdzie odpowiedź Wysokiego c. k. Ministerstwa rolnictwa wraz z zatwierdzeniem planów, nie omieszkamy przedstawić Wysokiemu Sejmowi na najbliższej sesyi odnośnych projektów do ustaw ogłaszających obydwie wzmiankowane roboty za przedsiębiorstwa krajowe.

Co się tyczy natomiast przyspieszenia zmiany projektu regulacji Pełtwi, która po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 20. Stycznia 1886. również ma być przeprowadzoną partjami, Wydział krajowy nie mógł w roku bieżącym wydać w tej mierze żadnych dalszych zarządzeń, gdyż regulacja Pełtwi jako dopływu Bugu zależną jest od wykonania regulacji tego jej recypienta, zatem do ostatecznego ustalenia projektu regulacji Pełtwi dopiero wówczas przystąpić będzie można, skoro nadejdzie decyzja Wys. Ministerstwa rolnictwa co do zasad i rozmiarów projektu regulacji Bugu. Nadto, gdy inżynier projektujący regulację Pełtwi rozpoczął już był w r. 1887. większe zdjecia dla osuszenia rozległych obszarów gruntów

w północnej części powiatu Jarosławskiego, które w roku bieżącym należało kontynuować, nie wydawało się Wydziałowi krajowemu wskazanem odrywać go od tej czynności dla przerabiania projektu regulacji Pełtwi, która to praca w obec nie zdecydowanych zasad regulacji Bugu mogłaby się jeszcze okazać daremną.

ad 4. W skutek zaleconej przez Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia petycji spółki wodnej dla kanału Chorzelowskiego o udzielenie subwencji na roboty dodatkowe koło tego kanału, wezwaliśmy rozporządzeniem z dnia 17. Lutego 1888. L. 6162 prezesa spółki do przedstawienia planów i kosztorysu zamierzonych robót oraz uzasadnienia ich potrzeby.

Z przedłożonego przez spółkę projektu technicznego ekspozytury biura melioracyjnego w Tarnowie i sprawozdania okazała się rzeczywiście potrzeba nieprzewidzianych pierwotnym kosztorysem robót dodatkowych, a mianowicie:

a) ubezpieczenia szkarp piaszczystych tak w kanale głównym jak i w rowach bocznych;

b) pogłębienia kanałów górnej części, gdzie gleba jest nieprzepuszczalną, do głębokości 1.5 metra dla umożliwienia drenowania gruntów, które na tej przestrzeni jest wskazanem, a które już przy projektowaniu przedsiębiorstwa było jednym z głównych celów tej pierwszorzędnej melioracji.

Gdy wedle kosztorysu wydatek na najniezbędniejsze roboty uzupełniające przedstawia sumę 18.000 zł., a oprócz tego wskazane ze względów technicznych uzupełnienie wału lewego na kanale ulgi Zadusznicko-Przykopskim wraz ze zmianą trasy kanału odpływowego od szluzu w wale wiślanym do Wisły wymaga nakładu 4.300 zł., postanowiliśmy z uwagi na tę okoliczność, że spółka Chorzelowska w drodze ustawy krajowej otrzymała z funduszków publicznych zamiast bezwrotnej subwencji tylko 4% pożyczkę, udzielić na ten cel z przyznanej przez Wysoki Sejm do dyspozycji Wydziału krajowego na rok 1888 dotacji (5.000 zł.) bezzwrotnej subwencji w kwocie 2.000 zł. pod warunkiem, jeżeli Wys. Ministerstwo rolnictwa przyzna dla spółki dalszą subwencyę z państwowej dotacji melioracyjnej w kwocie 10.000 zł.

Odnosny nasz wniosek przedstawiony c. k. Namiestnictwu odezwą z d. 16. Maja 1888 l. 17.740 znalazł o tyle przychylne przyjęcie, że c. k. Namiestnictwo pismem z dnia 16. Lipca 1888 l. 30.500 przyrzekło poprzeć sprawę u Wys. Ministerstwa rolnictwa, przedtem jednak zażądało uzupełnienia projektu, oraz zmiany trasy kanału odpływowego od szluzu w Przykopic do Wisły.

Na skutek rezolucji Wysokiego Sejmu z dnia 17. Stycznia 1887 wzywającej c. k. Rząd o utworzenie dla Galicyi oddzielnej sekcji dla zabudowań potoków górskich po myśli przedstawienia Wydziału krajowego z dnia 13. Lipca 1886 z językiem urzędowym polskim, otrzymaliśmy wreszcie odezwę c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 23. Maja 1888 l. 5.285/pr, wedle której „JE. Minister rolnictwa reskryptem z dnia 11. Maja 1888 l. 6.801/807 ustanowił nową sekcją oddziału techniczno-lasowego dla zabudowań potoków górskich w Galicyi i Bukowinie z siedzibą w Przemyślu“. Sekcja ta podlegać ma bezpośrednio JE. p. Ministrowi rolnictwa. Na kierownika zaś tej sekcji, która wejść miała w życie z dniem 1. Czerwca 1888, przeznaczył JE. p. Minister rolnictwa c. k. komisarza inspekcji leśnej Emila Skowrońskiego w Przemyślu.

W ten sposób stało się więc zadość żądaniom Wys. Sejmu oraz żywotnej potrzebie kraju; żałować jedynie wypada, że powołana odezwa Prezydium Namiestnictwa nie wspomina wcale o języku urzędowym sekcji, oraz że kierownika tej sekcji nie uwolniono od pełnienia obowiązku inspekcji leśnej okręgu IV. i nie dodano mu wcale sił pomocniczych, wskutek czego dotychczasowa działalność sekcji nie wykazuje dodatniego rezultatu, bo kierownik ograniczył

się musiał tylko do rekognoskowania górskich dopływów Białej, tudzież powiatów Myślenickiego i Turczańskiego.

Organizacja przedsięwzięcia przedsięwzięcia melioracyjnych.

Podobnie jak w roku ubiegłym, zajęło się i obecnie c. k. Namiestnictwo gorliwie zawiązywaniem spółek wodnych, organizacja ta jednak ograniczyła się tylko na trzy spółki, dla których okręgi konkurencyjne oznaczone zostały przez prowizoryczne komitety, względnie Wydział krajowy, mianowicie dla regulacji Wisłoka, Nowego Brnia i Trześniówki.

1. Regulacja Wisłoka.

Wedle odezwy c. k. Namiestnictwa z dnia 7. Marca 1888 l. 13.752 oznaczonym już został dla tego przedsięwzięcia (które w myśl ustawy z dnia 1. Lipca 1886 Dz. u. kr. Nr 68. ma być przeprowadzone przez przymusową spółkę wodną), okręg konkurencyjny i zawiązaną została przez polityczną władzę powiatową spółka wodna, której Wydział ukonstytuował się na dniu 28. Lutego 1888, wybierając na przewodniczącego p. Kazimierza Wiktora, właściciela dóbr w Zarszynie, na tegoż zaś zastępcę p. Jana Nowakowskiego, ukończonego technika i właściciela realności w Besku.

Alegat 2. Stósownie do ogłoszonego w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych pod Nr. 49 z r. 1888 regulaminu dla tej regulacji oraz postanowień dołączonego $\frac{1}{2}$ statutu spółki, zamianowaliśmy też rozporządzeniem z dnia 13. Marca 1888 l. 10.323 delegatem naszym do Wydziału spółki prezesa Rady powiatowej w Sanoku, p. Feliksa Gniewosza, zastępcą tegoż p. Jana Słoneckiego, właściciela dóbr w Jurowcach, stałą zaś kontrolę robót poruczyliśmy inżynierowi ekspozytury biura melioracyjnego w Sanoku p. Ferdynandowi Hilbrichtowi.

Gdy w ten sposób tak zarząd budowy został zorganizowanym a uiszczenie datków konkurencyjnych w skutek zawiązania spółki zostało zabezpieczonym, zaasygnowaliśmy spółce zalegający za rok 1887. zasiłek krajowy, zwłaszcza, że c. k. Namiestnictwo wyjednanie asygnaty zasiłków państwowych uczyniło zawisłem od poprzedniej wypłaty subwencji krajowych.

- 2. Regulacja Nowego Brnia.

Jakkolwiek ustawa o regulacji Nowego Brnia weszła już w życie z dniem 13. Maja 1885 r., to jednak mimo kilkakrotnych urgensów Wys. Ministerstwa rolnictwa (vid alegat 4 i 5 do sprawozdania melioracyjnego Wydziału krajowego z r. 1886.) właściwa władza polityczna z powodu braku sił technicznych nie mogła dotychczas oznaczyć okręgu konkurencyjnego ani zawiązać spółki.

Alegat 3. Dopiero gdy przy pomocy sił technicznych Wydziału krajowego prowizoryczny komitet spółki, względnie Wydział powiatowy Dąbrowski oznaczył okręg inundacyjny i sporządził kataraster konkurencyjny, który odezwą z d. 8. Czerwca 1888. udzieliliśmy c. k. Namiestnictwu; zawiązaną została po sprawdzeniu okręgu konkurencyjnego przez c. k. Starostwo Dąbrowskie w roku bieżącym spółka wodna na podstawie dołączonego $\frac{1}{2}$ statutu, który pod dniem 14. Września 1888. uzyskał zatwierdzenie Namiestnictwa.

Po zawiązaniu spółki zawiadomiło nas c. k. Namiestnictwo odezwą z d. 14. Września 1888. L. 54.280, że równocześnie odniosło się do Wysokiego c. k. Ministerstwa rolnictwa względem wypłaty zaległych rat z państwowego funduszu melioracyjnego na ręce Wydziału spółki, oraz zarządziło ogłoszenie w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych zatwierdzonego reskrypsem Wysokiego c. k. Ministerstwa rolnictwa z 29. Kwietnia 1887. L. 3.883 regulaminu normującego zakres i sposób wywierania wpływu przez Administrację państwa i Wydział krajowy na tok spraw technicznych i ekonomicznych tego przedsięwzięcia.

Przy tem nadmieniamy, że, gdy z powodu przerwania starego wału na prawym brzegu Nowego Brnia przez tegoroczną powódź zatorową, okazała się potrzeba spieszego podjęcia dal-

szych robót na Nowym Brniu celem zabezpieczenia powiatu Mieleckiego od spodziewanej w Czerwcu wody letniej, uważaliśmy za stosowne wyasygnować na ręce Wydziału powiatowego w Dąbrowie trzecią i czwartą ratę zasiłku krajowego przyznanego ustawą na tę regulację, (rozp. z dnia 6. Kwietnia 1888. L. 13.446 i z dnia 22. Czerwca 1888. L. 20.643.

3. Regulacja Trzciniówki.

Udzielona Rządowi odezwą naszą z dnia 12. Sierpnia 1887. L. 33.523 instrukcja techniczno-administracyjna została zatwierdzoną reskryptem Wys. c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 17. Listopada 1887. L. 15.153, oraz ogłoszoną w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych Nr. 9. z r. 1888. tak, iż obecnie cały zarząd budowy jest definitywnie zorganizowanym. Również i kataster konkurencyjny dla tej regulacji został wykończonym przez kierownika budowy w r. 1887. a następnie wraz z projektem statutu spółki pismem Wydziału krajowego z dnia 7. Lutego 1888. L. 3496 przesłanym Namiestnictwu, wskutek czego spółka wodna mogła być już z początkiem roku bieżącego zawiązaną. Wedle odezwy c. k. Namiestnictwa z dnia 5. Września 1888. L. 51.349 zawiązaną została spółka wodna jednak dopiero w miesiącu Czerwcu b. r. na podstawie załączonego statutu, który otrzymał zatwierdzenie c. k. Namiestnictwa pod dniem 5. Lipca 1888. do L. 39.609. Również ukonstytuował się i Wydział spółki wybierając przewodniczącym Marszałka krajowego, zastępcą zaś p. Zdzisława hr. Tarnowskiego, właściciela dóbr w Dzikowie. W myśl §. 23. statutu spółki zamianowaliśmy też delegatem naszym do Wydziału spółki Prezesa Rady powiatowej Tarnobrzeskiej p. Tadeusza br. Horocha.

W ten sposób ze wszystkich przedsięwzięć melioracyjnych, jakie do r. 1887. przysły do skutku tylko dla regulacji Kisieliny i osuszenia bagien Niskich nie zostały jeszcze zawiązane spółki wodne.

Rozprawy konkurencyjne jednak dla zawiązania spółki do regulacji Kisieliny mają być przeprowadzone przez c. k. Starostwo Dąbrowskie jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca na podstawie operatu konkurencyjnego, dostarczonego przez Wydział krajowy, także ukonstytuowania spółki dla tej regulacji należy niebawem oczekiwać; co się zaś tyczy osuszenia bagien Niskich, to czynności przygotowawcze dla oznaczenia okręgu konkurencyjnego spółki zostały już w r. 1887. przeprowadzone przez prowizoryczny komitet, a zawiązanie spółki poszło w odwołkę jedynie z tego powodu, że Wys. Ministerstwo rolnictwa zażądało pewnych wyjaśnień do sporządzonego przez Namiestnictwo uzupełnienia projektu mającego służyć za podstawę tej melioracji.

Gdy z powodu wcześniejszego niż zwykle, zwołania Wysokiego Sejmu na bieżącą sesję Wydział krajowy, nie mógł uzyskać ani od spółek, ani od zarządów budowy przy krajowych przedsięwzięciach melioracyjnych wykazów czynności budowlanej za taki okres czasu roku bieżącego, któryby dozwalał ocenić, choćby w przybliżeniu postęp tegorocznych robót; ograniczamy się tylko do podania rezultatów budowy przy krajowych przedsięwzięciach po koniec roku 1887, przyczem co do szczegółów bliższych powołujemy się na zamknięcie rachunków oddzielnych funduszy regulacyjnych.

Wedle rocznych sprawozdań kierowników budowy z czynności budowlanej przedstawia się koszt, oraz wartość wykonanych robót obliczona na podstawie cen kosztorysowych następnie.

1. Regulacja Łęgu.

Koszta budowy za rok 1886 i 1887

1. wykupno gruntów	3.541 zł. 58 ct.
2. roboty ziemne	16.981 „ 83 „

Postęp budowy przy krajowych przedsięwzięciach.

Alegat 4.

3. ubezpieczenie brzegów	93 zł. 94 ct.
4. budowa szluz	8.092 „ 35 „
5. „ przepustów	353 „ 05 „
6. utrzymanie w czasie budowy	1.072 „ — „
7. zarząd	2.861 „ 50 „
razem	<u>32.996 „ 25 „</u>

bez doliczenia kwoty 4.865 zł. 72. w. a. jako wydatków nieprzewidzialnych.

W porównaniu z kosztorysem okazują następane rubryki wydatków oszczędności :

roboty ziemne	7.421 zł. 16 ct.
ubezpieczenie brzegów	8 „ 52 „
szluz	1.715 „ 40 „
razem oszczędności	<u>9.145 zł. 08 ct.</u>

natomiast przekroczono kosztorys w następujących rubrykach :

wykupno gruntów o	534 zł. 38 ct
przepusty „	16 „ 80 „
koszta utrzymania „	95 „ 88 „
koszta zarządu „	436 „ 04 „
razem przekroczenie	<u>1.083 zł. 10 „</u>

W rezultacie zatem zaoszczędzono w pierwszych dwóch latach budowy kwotę 8.061 zł. 98 ct. w. a., która w porównaniu z wartością kosztorysową budowy (41.058 zł. 23 ct. w. a.) przedstawia 20% oszczędności.

2. Regulacya Kisieliny.

a) Koszta budowy (wału nadwiślańskiego) w r. 1886.

1. Wykupno gruntów	51 zł. — ct.
2. Roboty ziemne	7.430 „ 95 „
3. Nadzór techniczny	965 „ 38 „
4. Wydatki nieprzewidziane (zwrot kosztów projektu funduszowi krajowemu i koszta katastru konkurencyjnego)	2.109 „ 31 „
razem	<u>10.556 zł. 64 ct.</u>

które to wydatki w porównaniu z wartością budowy wedle kosztorysu okazują przekroczenia 1.913 zł. 51. ct. w. a. czyli 22% ;

b) Koszta budowy (kanałów osuszających) w r. 1887.

1. Wykupno gruntów	914 zł. 10 ct.
2. Roboty ziemne	9.171 „ 99 „
3. budowa szluz w wałe nadwiślańskim	1.717 „ 09 „
4. budowa 3 mostków	170 „ 90 „
5. nadzór techniczny	1.918 „ 44 „
6. konserwacya w czasie budowy	116 „ 31 „
7. wydatki nieprzewidziane (kataster konkurencyjny)	1.693 „ 81 „
razem	<u>15.702 zł. 64 ct.</u>

które to koszta w porównaniu z wartością budowy, obliczoną wedle cen kosztorysowych (10.478 zł. 62 ct. w. a.) przedstawiają przekroczenie w kwocie 5.224 zł. 2 ct. w. a. czyli 50%.

Przekroczenia te usprawiedliwia kierownik budowy niedokładnością niwelacyi oraz obliczeń bryłowości w projektach, które sporządzone zostały w części przez rządowe organa

techniczne przed kilkudziesięciu laty, w części zaś przez Tarnowską expozyturę biura melioracyjnego.

3. Regulacya Gniłej Lipy.

a) Koszta budowy w r. 1886.

1. Wykupno gruntów	218 zł. 77 ct.
2. roboty ziemne	5.994 „ 86 1/2 „
3. zarząd	783 „ 06 „
4. zapas materyałów	46 „ 70 „
5. zapas narzędzi i sprzętów	462 „ 47 „
razem	7.505 „ 86 1/2 „

co w porównaniu z wartością kosztorysową budowy (10.692 zł. 05 ct.), przy uwzględnieniu kosztów intabulacyi w kwocie 42 zł. 66 ct. w. a. przedstawia oszczędność 3.143 zł. 52 1/2 ct., czyli 29.4%.

b) Koszta budowy w r. 1887.

1. Wykupno gruntów	2.086 zł. 85 ct.
2. roboty ziemne	5.271 „ 80 „
3. budowa mostów	793 „ 76 1/2 „
4. konserwacya w czasie budowy	664 „ 78 „
5. zarząd	1.174 „ 14 „
6. nieprzewidziane	75 „ 50 „
7. zapas materyałów	880 „ 02 „
8. zapas narzędzi i sprzętów	1.130 „ 08 „
razem	12.076 zł. 93 1/2 ct.

które to koszta w porównaniu z kosztorysową wartością budowy okazują oszczędność w wysokości 25%.

4. Regulacya Trześniówki.

Koszta budowy w r. 1887. (rozpoczętej d. 4. Października 1887).

1. Wykupno gruntów	1.911 zł. 83 ct.
2. roboty ziemne	3.099 „ 56 „
3. zarząd	531 „ 64 „
4. nieprzewidziane (zwrot kosztów projektu funduszowi krajowemu i koszta katastru konkurencyjnego)	2.054 „ 82 „
razem	7.597 „ 85 „

Wydatki te w porównaniu z wartością budowy według kosztorysu (gdzie nieprzewidziane preliminowano na 2.87% kosztów budowy) okazują przekroczenie 311 zł. 64 ct. w. a. — z pominięciem natomiast wydatków nieprzewidzianych, które tylko wyjątkowo w pierwszym roku budowy przedstawiają tak wysoki procent kosztów, oszczędność w kwocie 1.583 zł. czyli 21.8%.

Powyżej podany rezultat robót przy krajowych przedsiębiorstwach melioracyjnych przyjęło Wys. Ministerstwo rolnictwa do wiadomości, przyczem uznało to Ministerstwo reskryptem z d. 17. Sierpnia 1888. L. 7936. wynik dotychczasowej czynności budowlanej koło regulacyi Łęgu jako zadowalniający i upoważniło Wydział krajowy do udzielenia kierownikowi regulacyi Łęgu Karolowi Boziewiczowi nadzwyczajnej remuneracyi w kwocie 150 zł. w. a.

Odezwą z d. 30. Czerwca 1888. L. 6937/pr. zawiadomiło nas c. k. Prezydium Namiestnictwa, że Jego Ces. i Król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z d. 10. Czerwca 1888. użyć Najwyższej Sankcyi uchwalonemu przez Wysoki Sejm projektowi ustawy o regulacji potoku Krzemienicy i Babulówki z dopływami, oraz potoku Trześni, tudzież projektowi ustawy o osuszeniu bagien Oleskich. Zarazem zawiadomiło nas Prezydium Namiestnictwa w skutek reskryptu JE. p. Ministra rolnictwa z d. 14. Czerwca 1888. L. 8335, że pierwsze raty przypadających powyższym przedsiębiorstwom datków z państwowego funduszu melioracyjnego wstawione zostały w tegoroczny preliminarz z kwotą 9.300 zł. w. a., względnie z kwotą 4.000 zł. w. a. oraz, że c. k. Namiestnictwo otrzymało równocześnie polecenie, by celem spiesznego rozpoczęcia robót porozumiało się z Wydziałem krajowym w sprawie wykonania postanowień obu ustaw co do utworzenia Spółek wodnych (§. 4. względnie 1) i co do oznaczenia bliższych szczegółów wykonania przedsiębiorstwa (§. 7. względnie 6).

Ponieważ już przed użyczeniem Najwyższej sankcyi projektowi ustawy o regulacji potoku Krzemienicy z dopływami, mianowicie po wstawieniu do preliminarza państwowego funduszu melioracyjnego 1. raty zasiłku państwowego na tę regulację przedstawiliśmy pismem z dnia 20. Marca 1888. L. 11347 projekt instrukcyi techniczno-administracyjnej dla tego przedsiębiorstwa krajowego, zatem po otrzymaniu powyższego zawiadomienia przystąpiliśmy bezwzględnie do organizacyi zarządu budowy, w rozporządzeniu z dnia 16. Lipca 1888. L. 28040 zamianowaliśmy delegatem Wydziału krajowego na okręg powiatu Tarnobrzeskiego p. Stanisława Dolańskiego, właściciela dóbr w Baranowie, tegoż zastępcą p. Stanisława Borowskiego pełnomocnika dóbr Baranowskich, poruczając równocześnie kierownictwo budowy inżynierowi — asystentowi biura melioracyjnego Wacławowi Zahradnikowi. Ponieważ jednak ten inżynier, który się zawsze odznaczał sumiennością i gorliwością w pracy, utonął w Wiśle pod Baranowem, podczas kąpieli dnia 2. Sierpnia 1888 roboty koło regulacji Krzemienicy nie mogły być dotychczas rozpoczęte, zwłaszcza że siły techniczne biura melioracyjnego zajęte były bądź to przy budowie, bądź też przy zdjęciach i projektowaniu nowych robót.

Z powodu tego opóźnienia budowy postanowiliśmy też nie rozpoczynać w roku bieżącym regulacyi głównego potoku Krzemienicy od ujścia do Wisły w górę, lecz wykonać jedynie regulację potoku Trześni w powiecie Mieleckim, robotę o mniejszych rozmiarach, która stanowi odrębną całość a również jest objętą projektem regulacyjnym. Na kierownika budowy przy tej regulacyi powołaliśmy przydzielonego dotychczas ekspozyturze Krakowskiej inżyniera pomocnika Fryderyka Schneidera, na delegata zaś naszego zaprosiliśmy wice-prezesa Rady powiatowej Mieleckiej p. Stefana Sękowskiego, właściciela dóbr w Wojśławiu rozp. z dnia 16. Września 1888. L. 33878.

Celem rychłego wykonania ustawy o osuszeniu bagien Oleskich udzieliliśmy odezwą z dnia 20. Lipca 1888. L. 31345 c. k. Namiestnictwu projekt umowy między Namiestnictwem a Wydziałem krajowym w sprawie wykonania tego przedsiębiorstwa (w myśl §. 6. ustawy), w skutek czego również wypełniliśmy wszelkie obowiązki, jakie ustawa wkłada na Wydział krajowy.

Jakkolwiek Wydział krajowy starał się o jak najrychlejsze przeprowadzenie świeżo sankcyonowanych ustaw o regulacyi Krzemienicy i osuszeniu bagien Oleskich, to jednak organizacya tych przedsiębiorstw a szczególnie zawiązanie spółek, które należy do władz administracyjnych, nie zostały dotychczas w zupełności dokonane.

Mimo odezwy naszej bowiem z dnia 20. Marca 1888. L. 11347., którą upraszaliśmy c. k. Namiestnictwo o wydanie stosownych zarządzeń celem oznaczenia okręgu konkurencyjnego dla regulacyi Krzemienicy z dopływami, nie tylko właściwe c. k. Starostwo nie otrzymało dotychczas polecenia do przeprowadzenia niwelacyi i terenu inundacyjnego, tudzież, innych studyów dla sporządzenia katastru konkurencyjnego lecz przeciwnie c. k. Namiestnictwo pismem

z dnia 16. Maja 1888. L. 25172 zażądało wykonania tych robót od Wydziału krajowego, opierając się na postanowieniu §. 78. kraj. ustawy wodnej normującej instruowanie podań stron interesowanych o udzielenie praw używania wody.

Z uwagi, że to żądanie c. k. Namiestnictwa nie odpowiadało ani postanowieniom specjalnych ustaw melioracyjnych, które wyraźnie wkładają ten obowiązek na władze polityczne, ani zakomunikowanemu nam poprzednio (23. Kwietnia 1888 L. 3.272/p.) postanowieniu JE. p. Ministra spraw wewnętrznych, które poleca Namiestnictwu przyjęcie 4 pomocników technicznych właśnie dla oznaczenia okręgów konkurencyjnych, ani też wreszcie dotychczasowemu zastosowaniu ustaw melioracyjnych przez samo Namiestnictwo i Wysokie Ministerstwo rolnictwa, a widocznie miało na celu przeniesienie na kraj obowiązków Administracji Państwa — postanowiliśmy nie zastępować w przyszłości władz politycznych przy oznaczaniu okręgów konkurencyjnych i odnieśliśmy się dołączoną % odezwą z d. 21. Maja 1888 L. 20.966 ponownie do c. k. Namiestnictwa o zarządzenie oznaczenia okręgu konkurencyjnego dla regulacji Krzemienicy za pośrednictwem c. k. Starostwa w Tarnobrzegu, któremu w tym celu przydzielonych zostało dwóch pomocników technicznych. Wskutek tej naszej odezwy przedłożyło c. k. Namiestnictwo kwestyę do rozstrzygnięcia Wysokiemu Ministerstwu rolnictwa, które, jak to wskazuje dołączone % pismo Namiestnictwa, reskrytem z d. 30. Lipca 1888 L. 10.311/1.322 poleciło nam oznajmić, że w myśl §. 78 kraj. ustawy wodnej jest rzeczą stron interesowanych, względnie Wydziału krajowego jako projektanta dostarczyć władzy administracyjnej na podstawie poprzednio przeprowadzonych niwelacji obszarów inundacyjnych wykazów tych posiadaczy gruntów, którzy mają przystąpić do przedsięwzięcia regulacji Krzemienicy i Bubulówki z dopływami. Sprawę tę przedstawiliśmy załączonem pismem z d. 8. Września 1888 L. 37.382 JE. p. Ministrowi dla Galicji z prośbą o wyjednanie u Wysokiego Ministerstwa rolnictwa i spraw wewnętrznych ponownego rozpatrzenia kwestyi oraz załatwienia jej ściśle według postanowień specjalnych ustaw krajowych, dalej przepisu §. 2 lit. f) rozporządzenia Ministerstwa stanu z d. 8. Grudnia 1860 Dz. u. p. Nr. 268 i wyżej powołanego reskryptu JE. p. Ministra spraw wewnętrznych z d. 31. Marca 1888 L. 377.

Powołując się co do motywów, które nas skłoniły do żądania ponownego rozpatrzenia sprawy, na wzmiankowane pismo nasze (alegat 7), pozwalamy sobie na tem miejscu wyrazić nadzieję, że Wysoki Rząd pod tym względem nie będzie traktował naszego kraju gorzej od innych prowincyj i rozstrzygnie sprawę po myśli dwukrotnie już uchwalonych rezolucyj Wysokiego Sejmu.

Wobec coraz liczniej wpływających do Wydziału krajowego zgłoszeń ze strony powiatów, gmin i prywatnych interesentów o inicjowanie nowych przedsięwzięć melioracyjnych, których cały szereg mieliśmy zaszczyt przedstawić Wysokiemu Sejmowi w naszym zeszłorocznym sprawozdaniu (pag. 21—24), uważaliśmy za stosowne skoncentrować czynność biura melioracyjnego w roku bieżącym koło tych robót, którym ze względu na ich nagłość i doniosłość dla dobra publicznego wypadało dać pierwszeństwo.

I tak przedewszystkiem zarządiliśmy wykończenie zdjęć dla zabezpieczenia Powiśla od wylewów Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim, poczem przeprowadzone zostaną takie same studia nad Wisłą w powiecie Mieleckim i Dąbrowskim aż do ujścia Dunajca przez inżyniera Kędziora i inżyniera-asystenta Szczepanowskiego. Obok tych robót a raczej w ścisłym związku z temi robotami od ujścia Dunajca w górę przeprowadza zdjęcia dla regulacji Uszwicy i Grobki z dopływami oraz obwałowania Wisły i prawego brzegu Raby w powiecie Brzeskim i Bocheńskim inżynier Sikorski wraz z inżynierem asystentem Dyrdoniem, którym dla przyspieszenia zdjęć dodaliśmy dwóch tymczasowych pomocników. Po lewym brzegu Raby w powiecie Bocheńskim również prowadzi zdjęcia inżynier krakowskiej ekspozytury Chrząszczewski dla

regulacji Drwinki oraz uzupełnienia obwałowania lewego brzegu Raby i Wisły od ujścia Raby aż po kolej Niepołomiczką. Gdy zaś zdjęcia dla uregulowania dopływów Wisły między Podgórzem a Niepołomicami wykonane już zostały przez inżyniera Blautha, oczekiwać należy, że w niedalekiej przyszłości powiedzie się Wydziałowi krajowemu wykończyć najnaglesze roboty w kraju, t. j. uregulowanie wszystkich wód na prawym brzegu Wisły od Podgórza do suchej granicy.

Oprócz powyższych zdjęć na Powiślu przeprowadza biuro melioracyjne studia dla osuszenia znacznych obszarów urodzajnych, jednakże zabagnionych gruntów, po obu brzegach Sanu w północnej części powiatu Jarosławskiego, które to roboty kontynuuje w roku bieżącym inżynier Blauth z inżynierem pomocnikiem Gamratem. W dorzeczu zaś Dniestru inżynier Jankowski wraz z inżynierem asystentem Nowakowskim wykończyć ma zdjęcia dla regulacji drugiego północnego dopływu tej rzeki, mianowicie Złotej Lipy, na który to cel udzieliło Wys. Ministerstwo rolnictwa subwencyi z funduszu państwowego w kwocie 500 zł.

W sprawie zabudowania potoków dzikich w górnem dorzeczu rzeki Biały, odnieśliśmy się i w roku bieżącym skoro ustawa o przeznaczeniu organów państwowych do projektowania i kierownictwa robót górskich weszła w życie, do c. k. Prezydium Namiestnictwa (odezwą z dnia 2. Marca 1888 l. 48.541 ex 1887) o wyjednanie u JE. p. Ministra rolnictwa zarządzenia zdjęć i wypracowania projektu technicznego. Przytem nadmieniliśmy, że gdy regulacja Biały ze względu na znaczne rozmiary robót może przyjść do skutku w myśl drugiego ustępu §. 1. państwowej ustawy melioracyjnej w drodze osobnej ustawy państwowej, stósownie do postanowienia §. 1. ustawy z dnia 7. Lutego 1888 Dz. u. p. Nr. 17 (ustęp 1.) tak wydatki połączone z projektowaniem, jak i płace organów lasowo-technicznych przeznaczonych do prowadzenia budowy zwrócone będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Wskutek tego przypomnienia sprawy otrzymaliśmy też pismem c. k. Prezydium Namiestnictwa z dnia 3. Czerwca 1888 l. 5.646/pr. zawiadomienie, że JE. p. Minister rolnictwa reskryptem z 23. Maja 1888 l. 13.723/1.536 polecił komisarzowi inspekcji lasowej w Przemyślu p. Emilowi Skowrońskiemu zwiedzić dorzecze rzeki Biały, zbadać stan dopływów i przedłożyć Wys. Ministerstwu rolnictwa relację o wyniku badań, a szczególnie o konieczności i ewentualnej nagłości zabudowania dopływów szuter prowadzących oraz o łączności takiego zabudowania z regulacją rzeki Biały. Oczekiwać więc należy, że projekt regulacji tej rzeki, dla której zdjęcia niwelacyjne ukończone zostały w r. 1887, po przeprowadzeniu studyów dla robót górskich bliższym będzie zrealizowania.

Subwencye na lokalne regulacye rzek niespławnych. Stósownie do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 6. Października 1882 wstawiliśmy do preliminarza funduszu krajowego na r. 1889 (poz. 155) tytułem 33 $\frac{1}{3}$ %-owych zasiłków krajowych na lokalne regulacye rzek niespławnych dotacyę w sumie 28.071 zł.

Gdy wstawione w poz. 155. pod a, b, c, d, e, f, g, zasiłki krajowe umotywowane już zostały w naszym zeszłorocznem sprawozdaniu melioracyjnem, pozostają do usprawiedliwienia proponowane przez nas dotacye w poz. 155. od h, do m.

Do poz. 155 h.

Czerwcową wielką wodą w r. 1887 tudzież tegoroczne lody uszkodziły znacznie wykonane już poprzednio przy pomocy funduszy publicznych budowle ochronne na Dunajcu pod Rożnowem i Wielką wsią. Gdy te budowle stanowią jedną całość z przeprowadzonymi już powyżej i poniżej tych miejscowości robotami regulacyjnymi i wedle podania właściciela wymienionych obszarów dworskich z dnia 15. Marca r. b. mają być w roku bieżącym naprawione

i uzupełnione kosztem około 9.000 zł. postanowiliśmy przyznać na ten cel z tegorocznej dotacji dyspozycyjnej (5.000 zł.) tytułem 33 $\frac{1}{3}$ % subwencji krajowej kwotę 1.000 zł. resztę zaś w kwocie 2.000 zł. wstawić w preliminarz funduszu krajowego na rok 1889.

Do poz. 155 i).

Odezwą z d. 27. Listopada 1887 L. 72.273 udzieliło nam c. k. Namiestnictwo podanie właścicielki obszaru dworskiego w Janowicach powiatu Tarnowskiego, z wnioskiem na przyznanie 33 $\frac{1}{3}$ %-owej subwencji krajowej na zezwolone rozp. Namiestnictwa z d. 26. Kwietnia 1887 L. 22.596 i subwencyonowane z funduszu państwowego budowie ochronne na prawym brzegu Dunajca pod Janowicami.

Wedle wypracowanych przez c. k. Starostwo w Tarnowie planów i kosztorysów roboty te obejmują :

1. budowę 3-rzędowego płotka na podściółce faszynowej	Nr. 11.	kosztem	380 zł.	40 $\frac{1}{2}$ ct.
2. " " " " " "	Nr. 12.	"	451 "	7 "
3. " " " " " "	Nr. 13.	"	214 "	79 $\frac{1}{2}$ "
4. budowę tamy faszynowej	Nr. 14.	"	2.966 "	26 $\frac{1}{2}$ "
			Razem	4.012 zł. 53 $\frac{1}{2}$ ct.

oprócz kosztów zarządu.

Gdy wedle opinii c. k. Namiestnictwa powyższe budowie stanowią jedną techniczną całość z naprzeciwległymi tamami Nr. VIIc. i Nr. VIId. pod Olszynami, które są również subwencyonowane z funduszy publicznych, mamy zaszczyt upraszać Wysoki Sejm o przyznanie na tę lokalną regulację Dunajca pod Janowicami subwencji w wysokości $\frac{1}{3}$ części kosztów właściwej budowy, t. j. okragło 1.338 zł.

Do poz. 155 k).

Celem złączenia będących w wykonaniu budowli regulacyjnych na lewym brzegu Dunajca pod Charzewicami, do których fundusz krajowy przyczynia się $\frac{1}{3}$ częścią kosztów z wykonaniem już dawniej przez Rząd budowlami wodnymi pod Melsztynem w jedną całość, przez co ma się uzyskać ustalenie koryta i położyć tamę dalszemu zdziczeniu Dunajca, postanowiło c. k. Namiestnictwo wykonać budowę opasek N. I. i II. na prawym brzegu Dunajca pod Charzewicami.

Wedle udzielonych nam odezwą c. k. Namiestnictwa z dnia 10. Marca 1888 L. 4042 planów i aktów kosztu budowy wynoszą 5.606 zł. 95 ct.; których $\frac{1}{3}$ część obowiązuje się pokryć obszar dworski w Charzewicach.

Ze względu na ważność tych budowli a przytem potrzebę wyjednania zatwierdzenia takowych przez Wys. c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych, przyrzekliśmy c. k. Namiestnictwu piśmie z dnia 13. Kwietnia 1888 L. 14.123 przedstawić Wysokiemu Sejmowi na najbliższej sesji wniosek na przyznanie 33 $\frac{1}{3}$ %-owego zasiłku w kwocie 1.869 zł. w. a., o wstawienie którego w preliminarz funduszu krajowego na r. 1889 Wysoki Sejm upraszamy.

Do poz. 155 l).

Wedle odezwy c. k. Namiestnictwa z dnia 31. Stycznia 1888 L. 1756 okazała się potrzeba przedłużenia opaski lit. A. na Sanie pod Krzywczą, która wykonaną została w roku ubiegłym przez c. k. Starostwo w Przemyślu przy pomocy funduszu państwowego i krajowego.

Gdy wedle zdania c. k. Namiestnictwa przedłużenie tej budowli jest tylko możliwem przy udzieleniu dalszych zasiłków ze strony funduszków publicznych, pozwalamy sobie upraszać Wysoki Sejm o przyznanie na ten cel subwencji $33\frac{1}{3}\%$ -owej w kwocie 689 zł. w. a.

Do poz. 155 m).

W porównaniu z uchwalonym przez Wys. Sejm na r. 1888 funduszem dyspozycyjnym na lokalne regulacye rzek niespławnych w kwocie 5.000 zł. w. a. przedstawia wstawiona przez nas w tej pozycji na r. 1889 dotacya (10.000 zł. w. a.) nadwyżkę w kwocie 5.000 zł. w. a. Powodem wstawienia tej wyższej dotacyi są poczynione już przez Wydział krajowy c. k. Namiestnictwu w zasadzie przyrzeczenia co do subwencyonowania dwóch większych robót wodnych na Dunajcu subwencyonowanych z funduszu państwowego, dla których nie wstawiliśmy osobnych pozycyj w preliminarzu, gdyż bądź to plany nie zostały jeszcze przez nasze organa techniczne zbadane, bądź też sumy kosztorysowe jeszcze nie są ustalone.

Jedną z tych budowlí jest przepok rzeki Dunajca pod Szczepanowicami wraz z potrzebnymi do jego zrealizowania iustaleniemi budowlami, którego koszta c. k. Starostwo Tarnowskie obliczyło na 27.071 zł. 33 ct. w. a., drugą zaś stanowią projektowane budowle ochronne na Dunajcu pod Biskupicami, Filipowicami, Wesołowem i Stróżami, których koszt wynosi 18.943 zł. w. a. włącznie z kosztami zarządu 469 zł. 13 ct. w. a.

Ponieważ powyższe budowle mają być wykonane przez c. k. Starostwo w Tarnowie w dwóch najbliższych latach, zatem 1. rata $33\frac{1}{3}\%$ -owego zasiłku krajowego wynosiłaby w roku 1889 przy 1-szej budowie 4.183 zł.
przy 2-giej budowie 3.079 „

razem 7.262 zł.

tak że, z wstawionych przez Wydział krajowy w poz. 155 m). 10.000 zł. pozostałaby właściwie do dyspozycyi Wydziału krajowego kwota 2.738 zł. w. a. z której, o ile nam już dziś wiadomo, c. k. Namiestnictwo zażąda w r. 1889 subwencji krajowej w kwocie przynajmniej 1.000 zł. na na jedną tylko budowlę wodną na Sanie pod Bachorzem i Pawłokomą. W obec tego stanu rzeczy, pozwalamy sobie upraszać Wysoki Sejm o wstawienie w tej pozycji do dyspozycyi Wydziału krajowego dotacyi na r. 1889 w kwocie 10.000 zł.

Po zebraniu się już Wysokiego Sejmu na bieżącą sesję otrzymaliśmy dnia 14. Września b. r. odezwę c. k. Namiestnictwa z dnia 11. Września 1888. L. 54.043 z oznajmieniem, że zamierzone budowle pod Wiśniową, Markuszową i Dobrzechowem (na Wisłoku i pod Prałkowcami na Sanie (poz. 155. d. e. f. g.) w łącznej kwocie 5.212 zł.) zostały na nieograniczony czas odroczone, gdyż konkurencya prywatna odmówiła wszelkiego udziału w kosztach budowy, natomiast jednak zamierza Rząd przeprowadzić w roku 1889 następne dalsze budowle wodne, do których kosztów miałby się przyczynić fundusz krajowy, mianowicie:

a) regulacyę Dunajca:

1. Pod Wielogłowami i Kurowem w 2 latach kosztem 13.880 zł. przy udziale kraju w kosztach w kwocie 4.501 zł. 40 ct. w. a. do których wliczone by już były przyznane pod lit. n) i o) na rok 1888 zasiłki krajowe w sumie 1.641 zł.

2. od mostu pod Melsztynem do Wróblowic w 3 latach kosztem 21.000 zł., z czego fundusz krajowy miałby pokryć 7.000 zł. w. a.

3. Pod Olszynami w r. 1889 kosztem 6,000 zł. z czego przypadłoby na fundusz krajowy 2,000 zł. w. a.

b) regulację Sanu:

1. Pod Krzemionką i Jabłonicą ruską w 2 latach kosztem 12,000 zł. z czego pokryć ma fundusz krajowy 4,000 zł.

2. Pod Iskaniem w r. 1889 kosztem 8,000 zł. z czego przypadłoby na fundusz krajowy 2,666 zł. 67 ct. w. a.

3. Pod Krzywczą w r. 1889. kosztem 4,912 zł. 83 ct. z czego przypadłoby na fundusz krajowy do pokrycia 1,611 zł. 36 ct. w. a.

Nadto wedle odezwy c. k. Namiestnictwa z dnia 11. Lipca 1888. L. 39.598 nadeszłej już po ułożeniu Rubr. XIII. preliminarza funduszu krajowego na r. 1889 okazuje się jeszcze potrzeba dodatkowej subwencji krajowej na zamierzone budowle ochronne na Dunajcu pod Gierową janowicką w kwocie 1.614 zł. 50 ct. w. a. jako $\frac{1}{3}$ części sumy kosztorysowej obliczonej na 4,990 zł. (z tego kosztu zarządu wynoszą 146 zł. 49 $\frac{1}{2}$ ct. w. a.) tak, iż po odtrąceniu zbędnych już obecnie dotacyj (poz. 155. d. e. f. g.) w łącznej kwocie 5,212 zł. w. a. wyniknie nadwyżka w okrągłej sumie 7,624 zł. ponad wstawioną przez nas do preliminarza na rok 1889. sumę 28,071 zł.

Wedle ostatecznych tedy wniosków c. k. Namiestnictwa 33 $\frac{1}{3}$ % dotacja krajowa na lokalne regulacje rzek niespławnych w Rubr. XIII. poz. 155. preliminarza funduszu krajowego na rok 1889. przedstawiałyby się następująco:

a) Na regulacją Dunajca od mostu krajowego pod Gołkowicami do mostu kolejowego pod Nowym Sączem II. rata	2.000 zł.
b) Na regulacją Raby pod Stadnikami II. rata (ostatnia)	813 "
c) Na regulacją Sanu pod Składem solnym II. rata (ostatnia)	4.150 "
d) Na regulacją Dunajca pod Rożnowem i Wielką wsią	2.000 "
e) " " " " Janowicami	1.338 "
f) " " " " Charzewicami	1.869 "
g) " " " " Wielogłowami i Kurowem uzupełn. I. raty	610 "
h) " " " " od mostu pod Melsztynem do Wróblowic I. rata	2.333 "
i) " " " " Olszynami	2.000 "
k) " " " " Gierową janowicką	1.615 "
l) Na regulację Sanu pod Krzywczą	2.300 "
m) " " " " Jabłonicą ruską	2.000 "
n) " " " " Iskaniem	2.667 "
o) Do dyspozycji Wydziału krajowego	10.000 "

Jak w zeszłorocznem naszym sprawozdaniu melioracyjnem (pag. 51—52) mieliśmy już zaszczyt wykazać, wynosił do r. 1887. ogólny koszt zrealizowanych przedsięwzięć melioracyjnych korzystających z państwowego funduszu melioracyjnego 7,006.399 zł., udział zaś funduszu melioracyjnego w tych kosztach 2,634.118 zł. (z wyłączeniem pożyczek), z którego to udziału przypadła na Galicyą subwencya w kwocie 436.528 zł. przy ogólnych kosztach tutejszokrajowych przedsięwzięć w sumie 1,496.901 zł. Wedle preliminarza państwowego funduszu melioracyjnego na r. 1888 przyszły w roku bieżącym do skutku następne przedsięwzięcia:

Koszt ogólny Zasiłek z państwowego
przedsiębiorstwa funduszu meliorac.
w zł. w. a. w zł. w. a.

1. w Austrii dolnej:		
zabudowanie potoków górskich w dorzeczu rzeki Pitten	96.000	48.000
regulacja potoków Wultendorf, Hagendorf itd.	140.000	42.000
2. w Czechach:		
regulacja potoku Saubach	58.800	17.640
3. w Salzburgu:		
zabudowanie młynówki w Niedernsill	16.400	5.740
„ potków Unterberg i Haarbach	17.242·46	6.897
4. w Tyrolu:		
osuszenie bagien Lermos	61.420	19.475
5. w Galicyi:		
regulacja Krzemienicy i Balulówki	155.000	46.500
osuszenie bagien Oleskich	40.000	8.000
Ogółem	584.862·46	194.252

Ogólny zatem koszt robót melioracyjnych, jakie do r. 1888. na podstawie państwowej ustawy melioracyjnej przysły do skutku, wynosi obecnie 7,591.261 zł. (z tego w Galicyi 1,691.901 zł. w. a.), do czego przyczynia się państwowy fundusz melioracyjny łącznym zasiłkiem 2,828,370 zł. w. a. (z tego przypada na Galicyą 491.028 zł. czyli 17·3%).

Z tego zestawienia okazuje się, że gdy z całego funduszu melioracyjnego zaangażowanych już zostało blisko $\frac{2}{3}$ części, kraj nasz z należącego mu się słusznie 26% udziału (1,300.000 zł. w. a.) uzyskał na mocy obowiązujących ustaw krajowych zaledwie 37·7%. Nadto Galicya znajduje się w tem niekorzystnem położeniu, że gdy subwencye z państwowego funduszu melioracyjnego mają być płynne przez coraz krótszy okres czasu (do r. 1894), wchodzą teraz na porządek dzienny przeważnie większe roboty, wymagające znaczniejszego nakładu, który ze względu na ograniczony czas trwania funduszu melioracyjnego da się rozłożyć zaledwie na lat kilka i w skutek tego zanadto przeciąża fundusz krajowy. Do takich większych robót należą przedłożone właśnie Wysokiemu Sejmowi projekty o regulacji Gniłej Lipy i obwałowania Wisły i Sanu w powiecie Tarnobrzeskim, a w najbliższej przyszłości przedłożone będą Wysokiemu Sejmowi projekty również o większych rozmiarach, jak dalsze zabezpieczenie od wylewów niziny nadwiślańskiej w powiecie Mieleckim, Dąbrowskim, Brzeskim, Bocheńskim, Wielickim i Krakowskim, regulacja rzeki Białej, regulacja rzeki Bugu i Pełtwi z dopływami oraz regulacja rzeki Złotej Lipy, nie mówiąc już o melioracji bagien naddniestrzańskich, która po wykonaniu regulacji Górnego Dniestru na podstawie państwowej ustawy melioracyjnej winna być przeprowadzoną.

Aby zatem bez zbytecznego przeciążenia funduszu krajowego nie zaniechać dalszej akcji na polu budowy wodnych, należałoby zdaniem Wydziału krajowego ciężar ten rozdzielić na dłuższy szereg lat, co wykonalnem jest tylko przy równoczesnem przedłużeniu czasu trwania państwowego funduszu melioracyjnego po za 10-letni okres kończący się z r. 1894.

Z tego powodu celem ulżenia ciężaru funduszowi krajowemu pozwalamy sobie upraszać Wysoki Sejm o uchwalenie rezolucyi wzywającej Wysoki Rząd do wyjednania w drodze konstytucyjnej przedłużenia oraz wedle możności podwyższenia państwowego funduszu melioracyjnego.

W podobnem położeniu co Galicya, nie tyle może pod względem stosunków finansowych, jak raczej niemożności przeprowadzenia większych robót melioracyjnych w tak krótkim stosunkowo czasie, znajdują się także inne kraje koronne, czego dowodem uchwalona 9. Grudnia 1887 przez Sejm dolno-austryacki rezolucya wzywająca Rząd do wyjednania ustawy państwowej za-

bezpieczającej i podwyższającej fundusz melioracyjny na dłuższy okres czasu po za rok 1894, oraz dążące do tego samego celu dwie rezolucye posła Fürnkranza, wniesione na posiedzeniach Izby posłów Rady państwa dn. 17. i 18. Maja 1888, a przekazane przez Izbę komisji budżetowej do załatwienia.

Wydział krajowy ma tedy zaszczyt przedstawić Wysokiemu Sejmowi następane wnioski:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dn. 17. Września 1888 l. 39.943 o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych.

II. Sejm przyzwala na regulację rzek niespławnych w myśl uchwały swej z dn. 6. Października 1882 w Rubr. XIII. poz. 155 na r. 1889 następane zasiłki:

a) Na regulację Dunajca od mostu krajowego pod Gołkowicami do mostu kolejowego pod Nowym Sączem II. rata	2.000 zł.
b) Na regulację Raby pod Stadnikami II. rata (ostatnia)	813 "
c) " " Sanu pod Składem solnym II. rata (ostatnia)	4.150 "
d) " " Dunajca pod Rożnowem i Wielką wsią	2.000 "
e) " " " " Janowicami	1.338 "
f) " " " " Charzewicami	1.869 "
g) " " " " Wielogłowami i Kurowem uzupełn. I. raty	610 "
h) " " " " od mostu pod Melsztynem do Wróblowic I. rata	2.333 "
i) " " " " Olszynami	2.000 "
k) " " " " Gierową janowicką	1.615 "
l) Na regulację Sanu pod Krzywczą	2.300 "
m) " " " " Jabłonicą ruską	2.000 "
n) " " " " Iskaniem	2.667 "
o) Do dyspozycji Wydziału krajowego	10.000 "

III. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wydatkowania kwot preliminowanych w Rubr. XIII. na r. 1889. aż do końca Marca 1891 r. a to według zasad przyjętych przy podobnych rubrykach budżetu państwowego.

IV. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w drodze konstytucyjnej wyjednał podwyższenie i przedłużenie czasu trwania państwowego funduszu melioracyjnego na dalsze dziesięciolecie do r. 1904.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem.

Lwów dnia 17. Września 1888.

Marszałek krajowy:
Tarnowski w. r.

Sprawozdawca:
Wereszczyński w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Odpis sprawozdania inżyniera Jankowskiego o regulacji Bugu.

Wysoki Wydziale krajowy!

Odnosnie do polecenia z dnia 24. Maja 1886 r. LW. 20.772, w skutek którego zostały wykonane zdjęcia i pomiary hydrotechniczne od Sokala do Buska, a nareszcie odnośnie do polecenia z dnia 21. Lutego b. r. LW. 2.026 co do najrychlejszego wykończenia projektu regulacji rzeki Bugu mam zaszczyt przedstawić niniejszem Wysokiemu Wydziałowi krajowemu cały operat techniczny dotyczący projektu regulacji rzeki Bugu od ujścia Raty pod Parchaczem do ujścia Pełtwi w Busku na długości 75·370 klm.

Załączone sprawozdanie i kosztorysy wykazują, że koszta całej regulacji na długości 75·370 klm. wynosiłyby 513.000 zł.

Gdy w myśl uchwały Wys. Sejmu z dnia 20. Stycznia 1886 roku zostało poleconem zbadanie, o ile bez ujmy ogólnej skuteczność robót dałyby się wykonywać stopniowo pewne najpilniejsze i dla celów gospodarczych najpożyteczniejsze roboty regulacyjne partjami i z mniejszem niż wedle dotychczasowych obliczeń (dawny wstępny projekt regulacji Bugu wynosił 550.000 zł.) obciążeniem adjacentów.

Całkowita długość 75·370 klm. została podzieloną na 3 sekye:

- I. Sekcyja dolna od ujścia Raty do Tyszcy, długości 15 klm. 780 m. z kosztem regulacji wynoszącym 115.000 zł.
- II. Sekcyja (środkowa) od Tyszcy i granicy Dobrotworu do Wolicy Derewlańskiej długości 45 klm. 070 m. kosztem 305.000 zł.
- III. Sekcyja (górna) od granicy Spasa i Wolicy Derewlańskiej do Buska długości 14 klm. 520 m. kosztem 93.000 zł.

Projektowana regulacyja może być wykonaną na całej długości bez powiększenia wylewów w dolnej nieregulowanej przestrzeni ponieważ wymiary nowego koryta zastosowane są do ilości wody, którą może doprowadzić istniejące koryto rzeki Bugu w tej dolnej części między Parchaczem i Sokalem, — jak to obszernie wykazano w sprawozdaniu technicznym.

W	I. dolnej	sekyi	koszt	melioracyi	z 1 morga	wynosi	115.000	:	4360	=	26.40	zł.
"	II. środkowej	"	"	"	" 1 "	"	305.000	:	3006	=	101.40	"
"	III. górnej	"	"	"	" 1 "	"	93.000	:	734	=	126.70	"

okazuje się zatem, że tylko I. t. j. dolna sekcyja znajduje się w warunkach korzystnych, gdy inne dwie sekye nie mogą na razie opłacić się, tem bardziej, że III. górna sekcyja nie wielką przyniesie korzyść dla przyległych łąk, które i obecnie już są dobre. Regulacyja III. górnej sekyi potrzebną jest głównie dla uregulowania odpływu wód większych w razie regulacyi rzeki Pełtwi.

Gdy w I. czyli dolnej sekyi projektowane roboty mogą być wykonane niezależnie od II. i III. sekyi i gdy koszta przeciętne z 1 morga wynoszą dla tej I. sekyi tylko 26 zł. 40 ct., a dla II. i III. wynoszą 101 zł. 40 ct. i 126 zł. 70 ct., nie ma żadnej racyi, aby cała regulacyja była

razem traktowaną i ażeby w takim razie I. sekeya dolna dopłacała do robót w środkowej i górnej sekeyi, z których wcale korzystać nie będzie (średnia na całą przestrzeń wypada 1 morg na 63 zł. 33 ct.).

Z tej przyczyny i w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 20/1 1886 proponuję:

1. przeprowadzić najprzód w całości regulację I-szej czyli dolnej sekeyi od ujścia Raty do Tyszyca czyli do granicy Dobrotworu według projektu i kosztorysu, który obecnie został wypracowanym,

2. wykonać tylko w pewnej części roboty projektowane dla II. sekeyi środkowej od granicy Dobrotworu do granicy Wolicy Derewlańskiej, a mianowicie przeprowadzić zniesienie młyna w Rudzie i przekopanie głównych progów wstrzymujących swobodny odpływ wody według specjalnego kosztorysu D. z tem zastrzeżeniem, że objęte tym kosztorysem roboty regulacyjne będą ściśle wchodzić w zakres robót projektowanych dla całkowitej regulacji i

3. zaniechać regulacji III. czyli górnej sekeyi do czasu wykonania sekeyi poniżej położonych i przeprowadzić tę regulację w związku z regulacją rzeki Pełtwi.

W tym wypadku koszta będą następujące:

I. dolna sekeya jak wyżej	115.000 zł. — ct.
obszar interesowany 4360 morgów, koszt melioracji 1 morga =	26 „ 40 „
II środkowa sekeya, według kosztorysu D. (częściowa regulacja)	43.000 „ — „
obszar interesowany 1660 morgów, koszt melioracji 1 morga =	25 „ 90 „

Zważywszy zatem na niezaprzeczoną użyteczność projektowanej regulacji rzeki Bugu, wykazaną w sprawozdaniu technicznym i w myśl uchwały z dnia 17. Lutego 1885 roku LW. 8111, (a mianowicie uchwalono ad 2°) po wykonaniu potrzebnych planów i kosztorysów przedstawić Wysokiemu Sejmowi projekt do ustawy melioracyjnej ogłaszającej regulację rzeki Bugu jako przedsiębiorstwo krajowe) należy uchwalić 2 projekta ustaw:

1. dla regulacji I. czyli dolnej sekeyi rzeki Bugu od ujścia Raty do Tyszyca czyli do granicy Dobrotworu t. j. od klm. 0 + 000 do klm. 15 + 780.

2. dla częściowej regulacji II. czyli środkowej sekeyi rzeki Bugu od granicy Dobrotworu do granicy Wolicy Derewlańskiej t. j. od klm. 15 + 780 m. do klm. 60 + 850 m. uznających te 2 przedsiębiorstwa za krajowe.

Rozkład datków wypadłby następujący: dla sekeyi dolnej

na fundusz krajowy 40%	46.000 zł.
„ państwowy melioracyjny 30%	34.500 „
„ konkurencyę 30%	34.500 „
Razem	<u>115.000 zł.</u>

Datek konkurencyjny z 1 morga wynosiłby przeciętnie 7 zł. 91 ct.

dla II. sekeyi środkowej (częściowa regulacja) na fundusz krajowy 40%	17.200 zł.
na fundusz państwowy melioracyjny 30%	12.900 „
„ konkurencyę 30%	12.900 „
Razem	<u>43.000 zł.</u>

Datek konkurencyjny z 1 morga wynosiłby przeciętnie 7 zł. 77 ct.

Czas trwania robót dla I. sekeyi dolnej wynosi 3 lata, coroczny datek wyniesie:

na kraj	15.334 zł.
„ państwowy fundusz melioracyjny	11.500 „
„ konkurencyę	11.500 „
Razem	<u>38.334 zł.</u>

Czas trwania robót dla II. sekeyi środkowej, przy częściowej regulacji — wynosi 2 lata, — coroczny datek wyniesie:

na kraj	8.600 zł.
„ państwowy fundusz melioracyjny	6.450 „
„ konkurencyę	6.450 „
Razem	<u>21.500 zł.</u>

Statut

Spółki wodnej dla regulacji rzeki Wisłoka i potoku Pielnicy.

I. Sposób wykonania regulacji.

§. 1.

Regulacja rzeki Wisłoka na przestrzeni od Beska do Haczowa wraz z uregulowaniem potoku Pielnicy od Nowosielec do ujścia tegoż do Wisłoka ma być wykonaną na podstawie ustawy krajowej z dnia 1. Lipca 1886. Dz. u. k. Nr. 68 wedle projektu Wydziału krajowego z r. 1885, zatwierdzonego przez c. k. Ministerstwo rolnictwa z uwzględnieniem zmian przez to Ministerstwo wskazanych kosztem 129.000 zł. jako przedsięwzięcie subwencyonowane z funduszu krajowego najpóźniej do 1. Sierpnia 1891 roku.

Do kosztów tego przedsięwzięcia mają się przyczynić w myśl §, 3. wspomnianej ustawy krajowej:

- a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 30% preliminowanych kosztów,
- b) państwowy fundusz melioracyjny takim samym bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 30% kosztów,
- c) właściciele nieruchomości, położonych w okręgu konkurencyjnym, oznaczonym przez władze administracyjne w wysokości 40% preliminowanych kosztów.

Koszta zarządu i utrzymania wykonać się mających budowli regulacyjnych ponoszą wyłącznie właściciele nieruchomości pod c) wspomniani w całości, a to w takim samym stosunku, w jakim datki konkurencyjne celem pokrycia kosztów regulacji na nich rozrepartowane będą.

II. Spółka wodna, jej nazwa i siedziba.

§. 2.

Dla wykonania robót regulacyjnych, rozłożenia datków konkurencyjnych w §. 1. c) wspomnianych, rozłożenia datków na pokrycie kosztów zarządu i późniejszego utrzymania, ściągnięcia tych datków obydwóch kategorii i dla konserwacji wykonać się mających budowli regulacyjnych, zawiązuje się na podstawie §. 45 krajowej ustawy wodnej z 14. Marca 1875. Dz. u. k. Nr. 38. spółka wodna, która nosi nazwę: „Spółka wodna dla regulacji rzeki Wisłoka i Pielnicy“ i ma swoją siedzibę w Besku.

III. Członkowie spółki.

§. 3.

Członkami spółki wodnej są każdorazowi właściciele gruntów, budynków i zakładów położonych w oznaczonym przez władze administracyjne okręgu konkurencyjnym, wyszczególnione w katastrze konkurencyjnym w następujących gminach i obszarach dworskich powiatu Sanockiego i Brzozowskiego, a mianowicie: w gminach Nowosielce, Długie, Posada zarszyńska, Zarszyn, Posada jaćmierska, Jaćmierz, Besko, Bzianka, Milcza, Wzdów, Buków i Trześniów; na obszarach dworskich: Nowosielce, Posada zarszyńska, Zarszyn, Posada jaćmierska, Jaćmierz, Besko, Milcza, Bzianka, Wzdów, Jasionów, Buków i Trześniów.

Zobowiązania wypływające z uczestnictwa w spółce są ciężarem gruntowym i mają do wysokości trzechletnich zaległości pierwszeństwo przed wszystkimi innymi ciężarami rzeczowymi, bezpośrednio po podatkach państwowych i należnościach publicznych, a gasną tylko wtedy, gdy grunt obciążony zgodnie z przepisami, ze spółki wydzielony zostanie.

Kto nabywa grunt należący do związku spółki, staje się członkiem takowej i jest obowiązany do prestacyj wypływających z tego stosunku.

IV. Rozkład datków konkurencyjnych.

§. 4.

Za miarę do rozłożenia datków konkurencyjnych w §. 1. c) wspomnianych i datków na pokrycie kosztów konserwacji na członków spółki, służyć ma stosownie do postanowień §. 66. ustawy wodnej wielkość niebezpieczeństwa przez regulację Wisłoka i Pielnicy usunąć się mającego, która ma się ocenić według:

- a) wartości interesowanych nieruchomości,
- b) stopnia zagrożenia tychże przez wylew.

§. 5.

Wartość interesowanych nieruchomości oblicza się według czystego dochodu katastralnego, a o ile to jak n. p. przy budowlach, zakładach, kolejach i drogach jest niemożliwym, według stosunku rzeczoznawców z szczególniejszem uwzględnieniem stopnia narażenia budowli w poszczególnych klasach konkurencyjnych.

§. 6.

Zagrożenie nieruchomości przez wylew stopniuje się na dwie klasy konkurencyjne, uwidocznione w katastrze, a mianowicie należą:

- a) do I. klasy konkurencyjnej nieruchomości położone w okręgu podlegającym zalewowi przy zwykłej wielkiej wodzie,
- b) do II. klasy konkurencyjnej nieruchomości położone w okręgu podlegającym zalewowi przy nadzwyczajnych wielkich wodach.

§. 7.

W zastosowaniu powyższych postanowień §§. 4. 5. i 6. przyjmuje się za podstawę obliczenia datków konkurencyjnych:

a) w I. klasie konkurencyjnej pełna suma wartości nieruchomości obliczonej lub oszacowanej.

b) w II. klasie konkurencyjnej 40% tejże wartości.

Z tego wynika wartość klasowa, poszczególnych nieruchomości, uwidocziona w kastrze konkurencyjnym, na podstawie której następuje obliczenie datku konkurencyjnego, a to w ten sposób, że suma datku konkurencyjnego przez strony uścić się mającego t. j. 51.600 zł. podzielona przez sumę wszystkich pozycji wartości klasowej da w rezultacie datek konkurencyjny od każdej jednostki klasowej (w centach od każdego 1 zł. wartości klasowej) a współczynnik ten pomnożony przez wartość klasową każdej parceli interesowanej wykaże całkowity datek konkurencyjny dla poszczególnionych parcel.

Wyjątek od powyższych w §§. 4. 5. 6 i 7. ustanowionych zasad, stanowią właściciele gruntów dworskich i gminnych w Nowosielcach narażonych głównie na obrywanie przez potok Pielnicę. Właściciele ci ponosić mają jedynie 40% wszystkich na zabezpieczenie ich brzegów z funduszków spółki poczynionych wydatków.

Oprócz tego w razie wykonania zażądanych zabezpieczeń brzegów od obrywania mają ponosić wszystkie wyłącznie z tego powodu wynikłe koszty administracji i przyszłej konserwacji. Natomiast wolny jest obszar dworski i mieszkańcy Nowosielec od konkurowania na rzecz reszty gmin i obszarów dworskich objętych operatem regulacyjnym.

V. Reprezentacja Spółki.

§. 8.

Spółkę zastępuje Wydział, którego wybór ma się odbywać przez wybranych w tym celu wyborców.

VI. Wyborcy oraz członkowie Walnego Zgromadzenia.

§. 9.

Liczbę wyborców powołanych do wyboru Wydziału Spółki, ustanawia się na 57.

Z tej liczby przypada:

a) na obszary dworskie 25 wyborców, a mianowicie:

1.	obszar dworski	Besko	8	wyborców
2.	"	"	Zarszyn	.	.	.	5	"
3.	"	"	Wzdów	.	.	.	3	"
4.	"	"	Milcza	.	.	.	1	wyborca
5.	"	"	Posada Zarszyńska	.	.	.	1	"
6.	"	"	Trześniów	.	.	.	1	"
7.	"	"	Posada jaćmierska	.	.	.	1	"
8.	"	"	Jaćmierz	.	.	.	1	"
9.	"	"	Jasionów	.	.	.	1	"
10.	"	"	Bzianka	.	.	.	1	"
11.	"	"	Buków	.	.	.	1	"
12.	"	"	Nowosielce	.	.	.	1	"
			Razem	.	.	.	25	wyborców.

b) Na mniejsze i erekcyonalne posiadłości 30 wyborców, a mianowicie:

1.	w gminie Besko	15	wyborców
2.	" " Zarszyn	8	"
3.	" " Bzianka	8	"
4.	" " Milcza	1	wyborca
5.	" " Posada jaćmierska	1	"
6.	" " Trześniów	1	"
7.	" " Jaćmierz	1	"
8.	" " Posada Zarszyńska	1	"
9.	" " Wzdów	1	"
10.	" " Długie	1	"
11.	" " Buków	1	"
12.	" " Nowosielce	1	"
Razem		30	wyborców.

c) na galicyjską kolej transwersalną 1 wyborca.

d) na rządowy gościniec Podtatrzański 1

Wyborcy ci są oraz członkami Walnego Zgromadzenia w myśl postanowień §. 34. niniejszych statutów.

VII. Wybór wyborców.

§. 10.

Na 14 dni przed wyborem wyborców, zarządzi właściwe c. k. Starostwo wyłożenie przez siebie sporządzonego spisu członków Spółki wodnej z każdej gminy w dotyczącej gminie do wolnego przeglądania w kancelaryi gminnej i uwiadomi o tem interesowanych przez Zwierchność gminną w sposób w gminie używany z wyznaczeniem 3dniowego terminu do wnoszenia reklamacyj. Wniesione reklamacye tyczące się prawa wyborczego rozstrzyga właściwe c. k. Starostwo.

Wybór wyborców ma się odbywać w poszczególnych gminach na dniu i w miejscu oznaczonym przez właściwe c. k. Starostwo i podanym w sposób w gminie używany na 8 dni przed wyborem do wiadomości interesowanych.

Wyborami kieruje delegat właściwego Starostwa.

VIII. Sposób wyboru i obliczenia głosów.

§. 11.

Wyborcy z mniejszych posiadłości mają być wybierani absolutnie większością głosów z pomiędzy posiadaczy gruntów zalewanych.

Stosunek głosów przy pierwszych wyborach oblicza się według obszaru gruntu, położonego w okręgu konkurencyjnym, a to w ten sposób, że posiadanie gruntu do 1. morga uprawnia do jednego głosu, posiadanie zaś gruntu większego jak 1 morg uprawnia do tylu głosów, ile cały obszar posiadanego gruntu w okręgu konkurencyjnym położonego obejmuje morgów. Przy następnych wyborach ma być stosunek głosów obliczony według wysokości opłacanego datku konkurencyjnego, a to w ten sposób, że opłata datku konkurencyjnego do 10 zł. uprawnia do jednego głosu, jeżeli zaś członek spółki opłaca więcej jak 10 zł. datku konkurencyjnego, to ilość

kwot po 10 zł. opłacanego datku konkurencyjnego, uprawnia do tyluż głosów. Jeżeli przy pierwszym głosowaniu nie uzyskano absolutnej większości głosów, natenczas rozstrzygnie wybór ściślejszy, a w razie równości głosów, los wyciągnięty przez delegata Starostwa.

IX. Prawo czynnego i biernego wyboru. Pełnomocnictwa.

§. 12.

Prawo wyboru może być wykonywane osobiście lub przez pełnomocników, którzy jednak muszą być członkami spółki. Pełnomocnik może oprócz własnego wykonywać jeszcze prawo wyboru w imieniu trzech członków spółki.

Kobiety, osoby niewłasnowolne, fundusze publiczne, korporacje i towarzystwa wykonują prawo wyboru po myśli postanowień §§. 4, 5 i 6 gminnej ordynacji wyborczej z 12. Sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 19.

Do lokalu wyborczego dozwolony jest wstęp tylko członkom spółki.

Wykonywanie prawa wyboru odbywa się ustnie lub pisemnie wedle przepisów wyżej powołanej gminnej ordynacji wyborczej.

Co do biernego prawa wyboru obowiązują przepisy wspomnianej gminnej ordynacji wyborczej.

X. Zażalenia i protesty.

§. 13.

Zażalenia i protesty przeciw postępowaniu przy wyborach wyborców są tylko do 3 dni po dokonanych wyborze dopuszczalne i mają być do właściwego Starostwa wnoszone, które takowe wraz z swoim sprawozdaniem i aktami wyborczymi do dalszych 3 dni c. k. Namiestnictwu celem ostatecznego rozstrzygnięcia przedłoży.

XI. Wydział Spółki i jego siedziba. Tworzenie grup.

§. 14.

Skoro wybory wyborców z mniejszych posiadłości prawomocnie przeprowadzone zostaną, zarządzi c. k. Starostwo w Sanoku wybór Wydziału Spółki w terminie i miejscu przez siebie oznaczonym i wezwie do wyboru tak wyborców z obszarów dworskich, jako też wybranych wyborców z mniejszych posiadłości pisemnymi zaprosinami.

Wydział Spółki stanowi stałą reprezentację Spółki do zarządu Spółki i załatwiania jej spraw i ma swoją siedzibę w Besku.

Wydział spółki składa się z siedmiu członków i tyleż zastępców i ma być wybieranym w dwóch grupach a mianowicie przez wyborców z obszarów dworskich, kolei i gościńca rządowego, którzy mają się przy tym wyborze dać zastąpić przez pełnomocników w specjalne pełnomocnictwa zaopatrzonych, w pierwszej grupie, i przez wybranych wyborców z mniejszych posiadłości osobiście w drugiej grupie.

Wyborcy z obszarów dworskich wybierają trzech członków i tyleż zastępców. Wyborcy zaś z mniejszych posiadłości wybierają czterech członków i tyleż zastępców.

Głosowanie tak na członków Wydziału jako też na ich zastępców odbywa się kartkami i to w ten sposób, iż naprzód głosują wyborcy z mniejszych posiadłości a następnie wyborcy z obszarów dworskich. Do ważności wyboru wymaga się absolutnej większości głosów według głów głosujących wyborców obliczyć się mającej, przyczem się zauważa, że każdy wyborca z obszaru dworskiego reprezentuje tyle głosów, ile wyborców w myśl §. 3 niniejszego statutu na dotyczący obszar dworski wypada.

Jeżeliby przy pierwszym głosowaniu nieuzyskano absolutnej większości głosów, naten- czas rozstrzygnie wybór ściślejszy, przy równości zaś głosów los. Wyborem kieruje delegat c. k. Starostwa w Sanoku.

W miejsce członka Wydziału, któryby wskutek trwałej lub dłuższy czas trwającej przeszkody nie mógł brać udziału w czynnościach wydziału, wstępuje do wydziału w pierwszym wypadku stale, w drugim zaś na czas trwania przeszkody, ten zastępca, który największą ilością głosów został wybrany, a jeżeli kilku zastępców równą ilością głosów wybranych zostało, ten z nich, na którego los padnie.

Zastępców w miarę powyższych postanowień powołuje przewodniczący Wydziału spółki.

XII. Prawo wybieralności.

§. 15.

Członkami Wydziału spółki lub ich zastępcami mogą być wybrane tylko takie osoby, które po myśli postanowień §. 12. niniejszego statutu mają prawo czynnego i biernego wyboru.

XIII. Badanie aktu wyborczego Wydziału i prawo rekursu.

§. 16.

Badanie aktu wyborczego Wydziału spółki jest rzeczą tego Wydziału i przeciw jego orzeczeniu nie ma odwołania.

XIV. Czas urzędowania Wydziału spółki.

§. 17.

Członkowie Wydziału spółki i ich zastępcy mają być wybierani pierwszy raz na prze- ciąg jednego roku, po upływie zaś tego czasu na przeciąg lat trzech.

XV. Prawo członków Wydziału do żądania zwrotu poniesionych wydatków.

§. 18.

Członkowie Wydziału spółki nie pobierają za spełnianie swego urzędowania żadnego stałego wynagrodzenia, mogą jednakże żądać od spółki zwrotu kosztów podróży i rzeczywi- stych wydatków w interesie spółki poniesionych w wysokości przez walne zgromadzenie spółki ustanowić się mającej.

XVI. Prezes i jego zastępca.

§. 19.

Członkowie Wydziału wybierają z pośród siebie bezwzględną większością głosów po dług głów obliczyć się mającą przewodniczącego. Jeżeli przy pierwszym głosowaniu nie użytkano absolutnej większości głosów, rozstrzyga wybór ściślejszy, przy równości zaś głosów los. W ten sam sposób wybiera Wydział z grona swego zastępcę przewodniczącego. Tak wybór przewodniczącego jako też jego zastępcy ma być bezzwłocznie podany do wiadomości Starostwa w Sanoku i Brzozowie i Wydziału krajowego i ma być wpisany w księgę wodną.

§. 20.

Wybory przewodniczącego Wydziału i jego zastępcy odbywają się w miejscu i czasie oznaczonym przez c. k. Starostwo w Sanoku i podanym do wiadomości członkom Wydziału. Wybór przeprowadza delegat c. k. Starostwa w Sanoku.

XVII. Zakres działania Prezesa Wydziału spółki a względnie jego zastępcy.

§. 21.

Przewodniczący Wydziału:

1. zastępuje spółkę na zewnątrz.
2. zwołuje posiedzenia Wydziału i walne zgromadzenia i przewodniczy na takowych.
3. jest wykonawcą uchwał Wydziału spółki i walnych zgromadzeń.
4. znosi się bezpośrednio z władzami państwowymi i krajowymi.
5. wygotowuje pisemnie uchwały Wydziału i wystawia dokumenta w imieniu spółki, do których ważności jednakże potrzeba, aby były podpisane przez przewodniczącego i dwóch członków Wydziału.

6. zawiera umowy i ugody z przedsiębiorcami, o ile wartość tychże kwotę 200 zł. nie przenosi, o ile zaś kwota powyższa miałaby być przekroczoną, potrzebna jest do ważności tych umów lub ugód uchwała Wydziału spółki.

7. prowadzi i utrzymuje kasę spółki i jest za nią odpowiedzialnym. Gdyby zaś prowadzenie kasy przez Wydział spółki komu innemu było poruczonem, asygnuje wypłaty z kasy i dozoruje prowadzenie. W tym drugim jednak wypadku są członkowie wydziału in solidum za kasę odpowiedzialnymi.

8. wykazuje corocznie zaległe datki konkurencyjne członków spółki co 14 dni po płatności takowych do ściągnięcia w drodze politycznej egzekucji c. k. Starostwu w Sanoku, względnie w Brzozowie.

9. nadzoruje urzędników i sługi spółki wodnej i nakłada na nich w razie potrzeby grzywny pieniężne a w razach nie cierpiących zwłoki suspenduje urzędników i oddala sługi.

10. czuwa nad ogólnym postępowaniem robót.

Zastępca przewodniczącego zastępuje go w razie przeszkody a w takim razie wchodzi w wszelkie prawa i atrybucji tegoż. Przewodniczący i tegoż zastępca urzędują bezpłatnie, mogą jednak żądać od spółki zwrotu kosztów podróży i rzeczywistych wydatków w interesie spółki poniesionych w wysokości przez ogólne zgromadzenie członków spółki ustanowić się mającej.

XVIII. Posiedzenie Wydziału, Delegaci, Głosy doradcze.

§. 22.

Wydział spółki odbywa swe posiedzenia w miarę potrzeby.

Posiedzenia zwołuje przewodniczący a w razie przeszkody tegoż zastępca. Tak Rządowi jak i Wydziałowi krajowemu przysługuje prawo brania udziału w posiedzeniach Wydziału spółki przez swych delegatów z głosem stanowczym. Oprócz wspomnianych delegatów mają prawo brania udziału w posiedzeniach wydziału spółki także technicy rządowi i Wydziału krajowego wyznaczeni do kontroli technicznej wykonywanych robót z głosem doradczym.

W celu umożliwienia tak delegatom jakoteż technikom rządowym i Wydziału krajowego wzięcia udziału w posiedzeniach wydziału, ma ich przewodniczący, względnie tegoż zastępca o terminie każdorazowego posiedzenia wcześniej uwiadomić.

Przewodniczący musi zwołać posiedzenie wydziału w przeciągu 8 dni, jeżeli tego zażąda trzecia część wydziału, delegat rządowy lub Wydziału krajowego.

Gdyby przewodniczący a względnie tegoż zastępca pomimo żądania trzeciej części członków wydziału, delegata rządowego, lub delegata Wydziału krajowego posiedzenia wydziału nie zwołał, będzie takowe zwołane przez c. k. starostę w Sanoku.

Posiedzenie wydziału które nie zostało w jednym z powyższych sposobów zwołane, jest bezprawne, a powzięte na takim posiedzeniu uchwały są nie ważne.

Na posiedzeniach zwołanych przez c. k. starostę przewodniczy w razie wzbraniania się przewodniczącego lub tegoż zastępcy, wybranego w myśl §. 18. niniejszego statutu przed objęciem przewodnictwa ten członek wydziału, którego obecni na posiedzeniu członkowie wydziału ad hoc wybiorą.

XIX. Ważność uchwał Wydziału.

§. 23.

Do ważności uchwał wydziału spółki, zwołanego na posiedzenie w jeden z powyższych sposobów, potrzebną jest obecność przynajmniej czterech członków, względnie zastępców, zaś w razie zwołania posiedzenia przez przewodniczącego lub zastępcę obecność przewodniczącego lub jego zastępcy. Przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów i rozstrzyga w tym wypadku swym głosem.

Gdyby potrzebna do ważności uchwał ilość członków wydziału na posiedzenie nie przybyła, ma być zwołane drugie posiedzenie z tym samym porządkiem dziennym, a na tym posiedzeniu mogą być powzięte uchwały bez względu na ilość obecnych członków, względnie zastępców.

XX. Uchwały Wydziału wymagające zatwierdzenia c. k. Namiestnictwa.

§. 24.

Uchwały wydziału spółki, przeciw którym oświadczyli się delegaci Rządu i Wydziału krajowego, lub też tylko jeden z nich, mnszą być przed wykonaniem przedłożone c. k. Namiestnictwu do zatwierdzenia, jeżeli obaj delegaci lub jeden z nich tego ze względu na ważność po-

wziętej uchwały zażąda. Wydział spółki obowiązany będzie zastosować się do wydanej w tej mierze decyzji c. k. Namiestnictwa.

XXI. Zawiadomienie o powziętych uchwałach.

Protokoł uchwał.

§. 25.

Zapadłe uchwały wydziału spółki mają być bezzwłocznie podane do wiadomości Starostwa w Sanoku i Wydziału krajowego, a oprócz tego mają być wpisane do protokołu, który winni podpisać przewodniczący i dwóch członków Wydziału. Każdemu z członków spółki przysługuje prawo wglądania w te protokoły uchwał.

XXII. Zakres działania Wydziału spółki.

§. 26.

Do obowiązków i zakresu działania Wydziału spółki należy:

1. Rozkład datków konkurencyjnych na pokrycie kosztów regnlacji i kosztów zarządu i następnej konserwacji wykonanych budowli wodnych na podstawie miary ustanowionej niniejszym statutem, ewentualnie z przybraniem znawców i uwiadomienie o wyniku tej czynności interesowanych z równoczesnem wezwaniem ich do zapłaty.

Odnośne uwiadomienia i wezwania do zapłaty będą interesowanym stronom przez c. k. Starostwo w Sanoku względnie przez c. k. Starostwo w Brzozowie doręczone. Zarzuty wniesione przeciw rozkładowi datków konkurencyjnych rozstrzyga c. k. Starostwo w Sanoku na podstawie zdania znawców.

2. Ściąganie datków konkurencyjnych z zastosowaniem się do postanowień §. 4. ustawy z dnia 1. Lipca 1886. Dz. u. kr. Nr. 68. co do terminów spłaty.

3. Utrzymywanie w ewidencji katastru konkurencyjnego.

4. Prowadzenie budowy z zastosowaniem się do projektu i sumy kosztorysowej w §. 1. niniejszego statutu wspomnianych, i z zastosowaniem się co do sposobu prowadzenia budowy do postanowień w następnych §§. zawartych.

5. Uchwalenie rocznego budżetu kosztów robót regulacyjnych i kosztów zarządu a następnie kosztów konserwacji wykonanych robót.

6. Przedkładanie Wydziałowi krajowemu po upływie każdorocznego okresu budowy dorocznego sprawozdania z czynności budowlanej z podaniem rezultatów i innych ważniejszych spostrzeżeń co do budowy.

7. Zestawienie i przekładanie Wydziałowi krajowemu sprawdzonych przez ogólne zgromadzenie rachunków rocznych wraz z dokumentami rachunkowymi z końcem każdego roku.

8. Przedkładanie Wydziałowi krajowemu z końcem każdego roku preliminarza i programu robót na rok przyszły.

9. Uchwały co do zawarcia umów i ugód z przedsiębiorcami, których wartość kwotę 200 zł. w. a. przenosi.

10. Uchwały co do usunięcia dalszego prowadzenia lub odstąpienia od wszczętych procesów.

11. Uchwały co do kupna gruntów, budynków i zakładów potrzebnych do przeprowadzenia robót regulacyjnych.

12. Uchwały co do ewentualnie jako potrzebne okazać się mogących zmian w projekcie technicznym w ramach projektu ustawą z dnia 1. Lipca 1886. Dz. u. kr. Nr. 68. przyjętego.

13. Odbiór materyałów.

14. Przyjmowanie potrzebnego personelu pomocniczego i służ za zezwoleniem Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, ustanawianie dla tego personelu i służ płac i oddalanie tak personelu pomocniczego i służ.

15. Wydawanie instrukcyj i regulaminów dla personelu pomocniczego i służ.

16. Szkontrowanie kasy spółki.

17. Przygotowywanie sprawozdania z całorocznej czynności i wniosków dla ogólnego zgromadzenia członków spółki wodnej i przedkładania takowych temuż zgromadzeniu.

18. Przekonywanie się każdego czasu o postępie i jakości robót regulacyjnych.

19. Branie udziału przez swego delegata w czynnościach corocznych komisyj kolaudacyjnych przez Wydział krajowy wspólnie z c. k. Namiestnictwem zarządzonych.

20. Rozstrzyganie sporów między członkami spółki z stosunku spółki wpływających między członkami spółki a spółką z pozostawieniem wolności odwołania się do ogólnego zgromadzenia.

21. Załatwianie w ogólności wszystkich innych spraw spółkowych nie zastrzeżonych przewodniczącemu spółki ani też ogólnemu zgromadzeniu członków spółki.

XXIII. Kierownictwo techniczne.

§. 27.

Prowadzenie budowy porucza Wydział spółki powołanemu przez siebie kierownikowi technicznemu oraz technicznym organom pomocniczym.

XXIV. Zmiany pierwotnego projektu.

§. 28.

W razie, gdyby w czasie budowy okazała się potrzeba zmiany w projekcie służącym wedle §. 1. niniejszego statutu za podstawę regulacji lub też strony interesowane tej zmiany zażądały, winien kierownik budowy przedłożyć odpowiednie wnioski wydziałowi spółki, który takowe z własną uchwałą przedłoży Wydziałowi krajowemu celem narady nad takowem z c. k. Namiestnictwem, a w razie potrzeby celem zbadania sprawy na miejscu a następnie ostatecznego załatwienia wniosków.

XXV. Wykonywanie robót we własnym zarządzie lub przez przedsiębiorców.

§. 29.

Wykonanie budowy ma się odbywać z reguły w własnym zarządzie a przedewszystkiem za wynagrodzeniem od wymiaru. Częściowe roboty może oddać Wydział spółki na wnio-

sek kierownika budowy w przedsiębiorstwo w drodze akordów na podstawie cen jednostkowych. W razie gdyby potrzebne ceny jednostkowe nie były podane w kosztorysie, winny być takowe przedstawione przez Wydział spółki do zatwierdzenia Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

XXVI. Dziennik budowy.

§. 30.

Dla uwidocznienia postępu budowy ma być prowadzony dziennik budowy, na podstawie którego kierownik budowy z końcem każdego miesiąca za pośrednictwem Wydziału spółki przedkłada Wydziałowi krajowemu sumaryczne sprawozdanie o każdomiesięcznym postępie budowy, które następnie ma być udzielonem c. k. Namiestnictwu.

XXVII. Kontrola techniczna.

§. 31.

Do kontroli wykonywanych robót regulacyjnych tak pod względem jakości jako też i kosztów przeznacza Wydział krajowy i c. k. Namiestnictwo własnych techników, którzy każdego czasu czy to wspólne czy każdy z osobna mają prawo przekonywać się na miejscu o postępie, jakości i cenach robót. Mają oni także prawo stosownie do postanowień §§. 22 i 37 niniejszego statutu do brania udziału w obradach Wydziału i ogólnego zgromadzenia spółki z głosem doradczym.

XXVIII. Kolaudacja wykonanych robót.

§. 32.

Z końcem każdorocznego okresu budowy winien Wydział spółki prosić o kolaudację wykonanych robót, którą bezzwłocznie zarządzi Wydział krajowy wspólnie z c. k. Namiestnictwem przez swe organa techniczne. Koszta kollaudacji zarówno jak i kontroli robót przez techników rządowych i krajowych pokrywa fundusz budowy.

Protokół kollaudacyjny przedkłada się Wydziałowi krajowemu, który udziela takowy za pośrednictwem c. k. Namiestnictwa do wiadomości c. k. Ministerstwa rolnictwa.

XXIX. Walne zgromadzenie członków spółki.

§. 33.

W pierwszych dniach Grudnia każdego roku winien przewodniczący Wydziału spółki, względnie tegoż zastępca zwołać zwyczajne ogólne zgromadzenie reprezentantów członków Spółki do Beska. Oprócz tego może być zwołane nadzwyczajne ogólne zgromadzenie w razie potrzeby lub na żądanie wydziału spółki albo też na żądanie połowy członków spółki lub w końcu na żądanie delegatów rządu i Wydziału krajowego lub jednego z nich. Gdyby przewodniczący Wydziału, względnie jego zastępca wzbraniał się zwołać zwyczajne lub nadzwyczajne ogólne zgromadzenie mają być analogicznie zastosowane postanowienia §. 22. niniejszego statutu.

§. 34.

Ogólne zgromadzenie reprezentantów członków spółki, na którym przewodniczy przewodniczący Wydziału spółki, względnie jego zastępca, składa się z wyborców powołanych w myśl §. 9. niniejszego statutu do wyboru Wydziału spółki, których mandaty tak długo trwają, jak długo trwa peryod urzędowania Wydziału spółki §. 17. niniejszego statutu unormowany.

XXX. Ważność uchwał.

§. 35.

Do ważności uchwał ogólnego zgromadzenia potrzebna jest obecność więcej niż połowy wyborców w poprzednim paragrafie wspomnianych i absolutna większość głosów według głosów, obliczać się mająca, a analogicznie według postanowień §. 14. niniejszego statutu.

§. 36.

Jeżeli na wezwanie przewodniczącego Wydziału spółki względnie tegoż zastępcy lub na ewentualne wezwanie c. k. Starosty Sanockiego, nie zebrał się dostateczny komplet, ma być zwołane do 8 dni powtórnie ogólne zgromadzenie i uchwały na tem zgromadzeniu powzięte będą miały moc obowiązującą bez względu na ilość obecnych.

XXXI. Delegaci. Głosy doradcze.

§. 37.

W ogólnych zwyczajnych, jako też na nadzwyczajnych zgromadzeniach reprezentantów członków spółki mają prawo brania udziału delegaci Rządu i Wydziału krajowego z głosem stanowczym ze skutkiem w §. 24. niniejszego statutu unormowanym. W zgromadzeniach tych mają prawo brania udziału także technicy rządowi i krajowy ustanowieni do kontroli technicznej z głosem doradczym.

XXXII. Zakres działania walnego zgromadzenia.

38.

Do zakresu działania ogólnego zgromadzenia należy:

1. Wybór członków wydziału i zastępców i złożenie ich z urzędu po myśli postanowień §§. 14 i 41 niniejszego statutu,
2. przyjmowanie do wiadomości sprawozdań wydziału spółki z całorocznej czynności postępu robót, budżetu, preliminarza kosztów programu robót na rok następny,
3. sprawdzanie rachunków i udzielanie absolutorium wydziałowi spółki,
4. uchwały co do wysokości zwrotu kosztów podróży i rzeczywistych wydatków w interesie spółki poniesionych przez przewodniczącego i członków wydziału spółki,
5. uchwały co do zmian statutu na wniosek Wydziału spółki,
6. rozstrzyganie sporów wzajemnych między członkami spółki ze stosunku spółki wpływających i między członkami spółki a spółką w razie odwołania się przeciw rozstrzygnięciu przez Wydział spółki (§. 27 p. 20.)

7. uchwały co do pokrycia datków konkurencyjnych wszelkich kategorii na członków spółki w myśl postanowień ustawy z dnia 1. Lipca 1886 Dz. u. kr. Nr. 68 przypadających za pomocą operacyj kredytowych pod warunkami przepisanyymi ustawą z 30. Czerwca 1884 Dz. p. p. Nr. 116.,

8. uchwały co do sprzedaży gruntów, budynków i zakładów i zbędnego inwentarza własność spółki wodnej stanowiących.

XXXIII. Księga uchwał

§. 39.

Uchwały ogólnych zgromadzeń reprezentantów członków spółki wodnej wpisywane być mają w osobną księgę uchwał i podpisane przez przewodniczącego, względnie jego zastępcę i dwóch reprezentantów członków spółki, a nadto mają być w odpisach udzielone do wiadomości Wydziału krajowego i c. k. Starostwa w Sanoku.

XXXIV. Uchwały sprzeczne z ustawami.

§. 40.

Gdyby ogólne zgromadzenie reprezentantów członków spółki powzięło uchwały sprzeczne z postanowieniami ustawy wodnej z 14. Marca 1875 Dz. u. kr. N. 38 ustawy o regulacji rzeki Wisłoka z dnia 1. Lipca 1886 Dz. u. kr. Nr. 68 lub niniejszego statutu, winien przewodniczący Wydziału spółki, względnie jego zastępca odmówić wykonania tych uchwał, co gdyby się nie stało, natenczas ma c. k. Starostwo w Sanoku obowiązek zakazania wykonania tych uchwał aż do czasu, dopóki c. k. Namiestnictwo analogicznie do postanowień §. 24 niniejszego statutu nie orzeknie, czy uchwały mogą być wykonane lub nie.

XXXV Usunięcie Wydziału. — Zarząd sprawami Spółki przez delegatów.

§. 41.

Gdyby Wydział spółki w czasie trwania peryodu wyborczego nie wykonywał ciężących na nim obowiązków, lub takowe ze szkodą przedsiębiorstwa i interesowanych stron wypełniał, a ogólne zgromadzenie reprezentantów członków spółki wzbraniało się na odnośny wniosek delegatów Rządu i Wydziału krajowego, wydział spółki usunąć a inny wybrać, natenczas rozpisze c. k. Starostwo w Sanoku nowe wybory wyborców celem wyboru nowego wydziału po myśli postanowień §§. 9—15 niniejszego statutu a tymczasowo aż do ukonstytuowania się nowego wydziału, obejmą delegaci Rządu i Wydziału krajowego zarząd sprawami spółki.

Gdyby zaś i ten środek do celu nie doprowadził obejmą wspomniani delegaci stały zarząd spraw spółki.

XXXVI. Załatwianie sporów.**§. 42.**

Spory wzajemne między członkami spółki z stosunku spółki wodnej wypływające, jakoteż spory między członkami spółki a spółką jako taką, o ile tak jedne jak i drugie nie mają za przedmiot prawa własności i innych praw rzeczowych, rozstrzyga wydział spółki a w dalszem odwołaniu ogólne zgromadzenie reprezentantów członków spółki.

XXXVII. Zatwierdzenie statutu przez c. k. Namiestnictwo.**§. 43.**

Statut niniejszy zacznie obowiązywać po zatwierdzeniu go przez c. k. Namiestnictwo.

§. 44.

Zmiany tego statutu uchwalone przez ogólne zgromadzenie na wniosek wydziału spółki, wejdą w życie po zatwierdzeniu ich przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Sanok dnia 20. Grudnia 1887.

L. 775.

Niniejszy statut uchwalony przez większość członków spółki wodnej na zgromadzeniu dnia 20. Grudnia 1887 zatwierdza się w całej osnowie.

We Lwowie dnia 11. Stycznia 1888.

Z c. k. Namiestnictwa.

(M. P.)

Zaleski m. p.

Statut

spółki wodnej dla regulacji rzeki Nowego Brnia od granicy powiatu Tarnowskiego do ujścia do Wisły wraz z dopływami: Rybnica, Lubaski rów, Zgórsko, Jamnica, Upust, Nieczajka, Smęgorzówka, Brnik, Oleśnica i Wielopolka.

I. Sposób wykonywania regulacji.

§. 1.

Regulacja rzeki Nowego Brnia na przestrzeni od granicy powiatu Tarnowskiego do ujścia do Wisły wraz z dopływami Rybnica, Lubaski rów, Zgórsko, Jamnica, Upust, Nieczajka, Smęgorzówka, Brnik, Oleśnica i Wielopolka ma być wykonaną na podstawie ustawy krajowej z dnia 13. Maja 1885. Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 34. wedle projektu rządowego z r. 1875. uzupełnionego przez krajowe biuro melioracyjne w r. 1887. i zatwierdzonego przez c. k. Ministerstwo rolnictwa reskrytem z 12. Października 1887, L. 9811/1141 kosztem 425.481 zł. w ciągu lat siedmiu od r. 1885 do r. 1891. jako przedsięwzięcie subwencyonowane z funduszu krajowego.

Do kosztów tej regulacji mają się przyczyniać w myśl §. 3. powołanej ustawy krajowej:

- a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 30% preliminowanych kosztów;
- b) państwowy fundusz melioracyjny bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości 30% tych kosztów;
- c) właściciele nieruchomości położonych w okręgu konkurencyjnym oznaczonym przez władze administracyjne, tudzież spółka wodna dla regulacji Brnia starego, w wysokości 40% preliminowanych kosztów w stosunku w §. 7. bliżej oznaczonym.

Koszta zarządu i utrzymania wykonać się mających budowli ponosić będą uczestnicy spółki wodnej w §. 1. pod c) wymienieni a to w takim samym stosunku w jakim datki konkurencyjne na nich celem pokrycia kosztów regulacji Brnia Nowego wraz z dopływami rozrepartowane będą.

II. Spółka wodna, jej nazwa i siedziba.

§. 2.

Dla wykonania wspomnianej regulacji Brnia Nowego wraz z dopływami, rozłożenia datków konkurencyjnych wymienionych w §. 1. ustęp c), rozłożenia datków na pokrycie kosztów zarządu i późniejszego utrzymania i ściągnięcia tych datków obydwóch kategorii i dla konserwacji wykonanych budowli wodnych, zawiązuje się na podstawie §. 45. krajowej ustawy wodnej z 14. Marca 1875. (Dz. ust. kr. Nr. 38) spółka wodna, która nosi nazwę „Spółka wodna dla regulacji Brnia Nowego wraz z dopływami“ i ma swą siedzibę w Dąbrowie.

III. Członkowie spółki.

§. 3.

Członkowie spółki są każdorazowi właściciele gruntów, budynków i zakładów położonych w oznaczonym przez władzę administracyjną okręgu konkurencyjnym i wyszczególnionych w katastrze konkurencyjnym, tudzież spółka wodna dla regulacji Brnia starego.

Nieruchomości te położone są w następujących gminach i obszarach dworskich powiatów Dąbrowskiego i Mieleckiego a mianowicie:

A. w powiecie Dąbrowskim:

a) w gminach:

1. w Otfinowie,
2. „ Gorzycach,
3. „ Świebodzinie,
4. „ Kuziu,
5. „ Wielopolu moszczyńskim,
6. „ Ćwikowie,
7. „ Oleśnie,
8. „ Wulce Grądzkiej,
9. „ Dąbrówkach breńskich,
10. „ Brniu,
11. „ Wulce Mędrzechowskiej,
12. „ Smęgorzowie,
13. „ Skrzynce,
14. „ Radwanie,
15. „ Gruszowie wielkim,
16. „ Lubasz,
17. „ Brzeźówce,
18. „ Radgoszczy,
19. „ Maniowie,
20. „ Woli szczucińskiej,
21. „ Borkach,
22. „ Dąbrowicy,
23. „ Zabrnium,
24. „ Suchym gruncie,
25. „ Małcu,
26. „ Słupcu,
27. „ Załużu,
28. „ Świdrówce,
29. „ Pilczy żelichowskiej,
30. „ Podlesiu dębowym,
31. „ Nieczajnie;

b) w obszarach dworskich:

1. Otfinów,
2. Gorzyce,
3. Świebodzin,
4. Kuzie,
5. Wielopole moszczyńskie,
6. Ćwików,

7. Oleśno,
8. Grądy,
9. Wulka grądzka,
10. Dąbrowki breńskie,
11. Breń,
12. Wulka mędrzechowska,
13. Smęgorzów,
14. Radwan,
15. Skrzynka,
16. Gruszów wielki,
17. Lubasz,
18. Brzezówka,
19. Radgoszcz,
20. Maniów,
21. Wola szczucińska,
22. Borki,
23. Dąbrowica,
24. Zabrze,
25. Suchy grunt,
26. Malec,
27. Słupiec,
28. Załuże,
29. Świdówka;

i B. w powiecie Mieleckim:

a) w gminach:

1. w Wampierzowie,
2. „ Woli wadowskiej,
3. „ Jamach I. część,
4. „ Surowej,
5. „ Woli otaleńskiej,
6. „ Otależy,
7. „ Ziempniowie,
8. „ Wadowicach dolnych,
9. „ Izbiskach,
10. „ Zgórsku,
11. „ Brniu Osuchowskim,
12. Wadowicach górnych;

b) w obszarach dworskich:

1. Wampierzów,
2. Wola wadowska,
3. Jamy I. część,
4. Surowa,
5. Wola otaleńska,
6. Otależ,
7. Ziempniów,
8. Wadowice dolne,
9. Izbiska,
10. Zgórsko.

Zobowiązania wypływające z uczestnictwa w spółce, są ciężarem gruntowym i mają do wysokości trzechletnich zaległości pierwszeństwo przed wszystkimi innymi ciężarami rzeczowymi, bezpośrednio po podatkach państwowych należnościach publicznych a gasną tylko wtedy, gdy grunt obciążony zgodnie z przepisami spółki wydzielonym, albo spółka po ukończeniu swego zadania rozwiązana zostanie. Kto nabywa grunt należący do związku spółki, staje się członkiem takowej i jest obowiązany do prestacyi wypływających z tego stosunku.

IV. Rozkład datków konkurencyjnych.

§. 4.

Za miarę do rozłożenia datków konkurencyjnych w §. 1. c) wspomnianych i datków na pokrycie kosztów zarządu, a następnie konserwacyi przyjmuje się stósownie do postanowień §. 66. ust. wodnej:

- a) wartość interesowanych nieruchomości i zakładów;
- b) stopień narażenia nieruchomości na zabagnienie i wylew.

§. 5.

Wartość interesowanych nieruchomości oblicza się według czystego dochodu katastralnego, a o ile to jest niemożliwe, jak n. p. przy budowlach, zakładach i drogach według szacunku rzeczoznawców, z szczególnem uwzględnieniem stopnia narażenia budowli w poszczególnych klasach konkurencyjnych.

§. 6.

Narażenie nieruchomości na zabagnienie i wylew stopniuje się na cztery klasy konkurencyjne uwidocznione w katastrze, z których trzy pierwsze obejmują nieruchomości interesowane w całości robót regulacyjnych, zaś czwarta interesowaną jest tylko w pewnej oznaczonej części robót regulacyjnych.

Mianowicie tu należą:

- a) do I. klasy konkurencyjnej, nieruchomości najbardziej zabagnione i podlegające częstym wylewom tak Brnia Nowego jak i wszystkich jego dopływów;
- b) do II. klasy nieruchomości mniej zabagnione rzadziej podlegające wylewom i to tylko Brnia samego, albo którego dopływu z osobna albo też Wisły;
- c) do III. klasy nieruchomości podlegające tylko nadzwyczajnym wylewom Brnia Nowego lnb którego z jego dopływów;
- d) do IV. wreszcie klasy nieruchomości należące do gmin i obszarów dworskich: Ziempińów, Otałęż, Wola Otałęska i Surowa położone podobnie jak przy klasie III. w inundacyi nadzwyczajnych wód Brnia Nowego i Wisły lecz interesowane tylko w budowie prawego wału Brnia Nowego od km. 0 + 000 do klm. 4 + 130.

§. 7.

W zastosowaniu powyższych postanowień (§§. 4, 5 i 6) przyjmuje się za podstawę obliczenia datków konkurencyjnych:

- a) w I. i IV. klasie pełna suma wartości nieruchomości obliczonej lub oszacowanej;
- b) w II. klasie 60% tejeż wartości;
- c) „ III. „ 30% „ „ . Z tego wynika wartość klasowa poszczególnych nieruchomości, uwidoczniiona w katastrze konkurencyjnym, na podstawie której następuje obliczenie datku konkurencyjnego, a to w ten sposób, że suma datku konkurencyjnego, przez strony interesowane klasy I., II. i III. uisćić się mającego w kwocie 160. 452 zł. 98 ct., po-

dzielona przez sumę wszystkich pozycji wartości klasowej, da w rezultacie datek konkurencyjny od każdej jednostki klasowej (w centach od każdego 1 zł. wartości klasowej) a współczynnik ten pomnożony przez wartość klasową każdej parceli interesowanej, wykaże całkowity datek konkurencyjny dla poszczególnych parceli.

W taki sam sposób obliczony zostanie datek konkurencyjny dla poszczególnych parceli położonych w IV. klasie konkurencyjnej tylko, że suma datku konkurencyjnego przez strony interesowane z klasy IV. uiszczyć się mającego wynosi 2.741 zł. 63 ct. jako 40% kosztów budowy prawego wału Brnia Nowego od km. 0 $\frac{1}{2}$ +000 do km. 4+130.

Resztę datku konkurencyjnego w kwocie 6.997 zł. 79 ct. z ogólnej sumy 170.192 zł. 40 ct. pokryje spółka wodna dla regulacji Brnia starego, — tytułem 40% kosztów budowy prawego wału Brnia Nowego od km. 4+130 do km. 8+310, t. j. do ujścia rzeki Zgórskiej i całego prawego wału tejże rzeki.

V. Reprezentacja spółki i jej siedziba.

§. 8.

Spółkę zastępuje Wydział składający się z 9 członków i tyluż zastępców, stanowi on stałą Reprezentację spółki do zarządu spółki i załatwiania jej spraw i ma swoją siedzibę w Dąbrowie.

VI. Wyborcy oraz członkowie walnego zgromadzenia.

§. 9.

Wyborcami są naczelnicy gmin, jako reprezentanci obowiązanej do konkurencyi miejscowej posiadłości gruntowej spółce, oraz reprezentanci obszarów dworskich należących do spółki.

Ponieważ według §. 3. niniejszych statutów nieruchomości objęte oznaczonym przez władze okręgiem konkurencyjnym, położone są w 43 gminach i 39 obszarach dworskich, przeto liczbę wyborców powołanych do wyboru Wydziału spółki ustanawia się na 82.

Wyborcy ci są członkami walnego zgromadzenia w myśl postanowień §. 30. niniejszych statutów.

VII. Wybór Wydziału.

§. 10.

Z dziewięciu członków Wydziału i tyluż zastępców, ośmiu członków i tyluż zastępców wybierają naczelnicy gmin, oraz obszary dworskie wymienione w §. 3. niniejszych statutów, jednego zaś członka i tegoż zastępcę deleguje do Wydziału spółka wodna dla regulacji Brnia starego.

Wybór tych ośmiu członków Wydziału i tyluż zastępców odbywa się w 2 grupach. A mianowicie obszary dworskie względnie reprezentanci tychże wybierają w jednej grupie 4 członków Wydziału i tyluż zastępców, zaś naczelnicy gmin wybierają w 2. grupie 4 członków Wydziału i tyluż zastępców, stosunek głosów oblicza się według obszaru gruntu, położonego w okręgu konkurencyjnym a to w ten sposób, że posiadacz lub reprezentant gruntu do 100 morgów, uprawnionym jest do jednego głosu, posiadacz zaś lub reprezentant większego niż 100 morgów gruntu uprawnionym jest do tylu głosów ile razy cały obszar posiadanego lub reprezentowanego a położonego w okręgu konkurencyjnym gruntu jest podzielny przez 100.

Głosowanie tak na członków Wydziału jak też na ich następców odbywa się kartkami. Do ważności wyboru wymaga się absolutnej większości głosów. Jeżeli przy pierwszym wyborze nieuzyskano absolutnej większości głosów, natenczas rozstrzygnie wybór ściślejszy przy równości zaś głosów los. W miejsce członka Wydziału, który w skutek trwałej lub dłuższy

czas trwającej przeszkody nie mógłby brać udziału w czynnościach Wydziału, wstępuje do Wydziału w pierwszym wypadku stale, w drugim zaś na czas trwania przeszkody, ten zastępca który w dotyczącej grupie największą ilością głosów wybranym został, a jeżeli kilku zastępców równą ilością głosów wybrano, ten z nich, na którego los spadnie.

Zastępców w miarę powyższych postanowień powołuje przewodniczący spółki.

VIII. Prawo wybieralności.

§. 11.

Członkami Wydziału spółki lub ich zastępcami mogą być wybrane także osoby, które do spółki wodnej nie należą.

IX. Badanie aktu wyborczego Wydziału i prawo rekursu.

§. 12.

Badanie aktu wyborczego Wydziału spółki jest rzeczą tego Wydziału i przeciw jego orzeczeniu niema odwołania.

X. Czas urzędowania Wydziału spółki.

§. 13.

Członkowie Wydziału spółki i ich zastępcy mają być wybierani na przeciąg lat trzech.

XI. Prawa członków Wydziału do żądania zwrotu poniesionych wydatków.

§. 14.

Członkowie Wydziału spółki nie pobierają za spełnianie swego urzędowania żadnego stałego wynagrodzenia, mogą jednakże żądać od spółki zwrotu kosztów podróży i rzeczywistych wydatków w interesie spółki poniesionych w wysokości przez walne zgromadzenie członków spółki ustanowić się mającej.

XII. Prezes i jego zastępca.

§. 15.

Członkowie Wydziału wybierają z pośród siebie bezwzględną większością głosów, po dług głów obliczyć się mającą, przewodniczącego. Jeżeli przy tym wyborze nie uzyskano absolutnej większości głosów, rozstrzyga wybór ściślejszy, przy równości zaś głosów los; w ten sam sposób wybiera Wydział ze swego grona zastępcę przewodniczącego. Tak wybór przewodniczącego jak też jego zastępcy ma być bezzwłocznie podany do wiadomości Starostwa i Wydziału krajowego i wpisany w księgę wodną.

§. 16.

Wybory Wydziału jako też wybory przewodniczącego Wydziału i jego zastępcy odbywają się w Dąbrowie, w miejscu i czasie oznaczonym przez Starostwo i podanym do wiadomości wyborców względnie członków Wydziału. Wybory przeprowadza delegat Starostwa.

XIII. Zakres działania Prezesa Wydziału spółki a względnie jego zastępcy.

§. 17.

Przewodniczący: 1. zastępuje spółkę na zewnątrz;

2. przewodniczy na posiedzeniach Wydziału i walnych zgromadzeniach członków spółki, które zwołuje;

3. jest wykonawcą uchwał Wydziału spółki i walnych zgromadzeń;

4. znosi się bezpośrednio z władzami państwowymi i krajowymi;

5. wygotowuje pisemne uchwały Wydziału i wystawia dokumenta w imieniu spółki, do których ważności jednakże potrzeba, aby były podpisane przez przewodniczącego i dwóch członków Wydziału;

6. zawiera ugody i umowy z przedsiębiorcami, o ile wartość tychże kwoty 200 zł. nie przenosi, o ile zaś kwota powyższa miałaby być przekroczoną, potrzebną jest do ważności tych umów lub ugód uchwała Wydziału spółki;

7. prowadzi i utrzymuje kasę spółki i jest za nią odpowiedzialnym.

Gdyby zaś prowadzenie kasy przez Wydział spółki komu innemu było poruczonem, asygnuje wypłaty z kasy i dozoruje jej prowadzenia.

W tym drugim jednak wypadku są członkowie Wydziału in solidum za kasę odpowiedzialnymi:

8. wykazuje corocznie zaległe datki konkurencyjne członków spółki w 14 dni po płatności takowych, do ściągnięcia ich w drodze egzekucji politycznej c. k. Starostwom w Dąbrowie i w Mielcu;

9. nadzoruje urzędników i sługi spółki wodnej i nakłada na nich w razie potrzeby grzywny pieniężne, a w razach nie cierpiących zwłoki suspenduje urzędników i oddala sługi;

10. czuwa nad ogólnym postępem robót.

Zastępca przewodniczącego zastępuje go w razie przeszkody i wchodzi w takim razie we wszystkie prawa i atrybucje tegoż. Przewodniczący i tegoż zastępca urzędują bezpłatnie — mogą jednakże od spółki żądać zwrotu kosztów podróży i rzeczywistych wydatków w interesie spółki poniesionych, w wysokości przez ogólne zgromadzenie członków spółki ustanowić się mającej.

XIV. Posiedzenia Wydziału, Delegaci, Głosy doradcze.

§. 18.

Wydział spółki odbywa swe posiedzenie w miarę potrzeby. Posiedzenie zwołuje przewodniczący, w razie przeszkody tegoż zastępca.

Tak zarządowi jak i Wydziałowi krajowemu przysługuje prawo brania udziału w posiedzeniach Wydziału spółki przez swych delegatów z głosem stanowczym.

Oprócz wspomnianych delegatów mają prawo brania udziału w posiedzeniach Wydziału spółki także technicy rządowi i Wydziału krajowego wyznaczeni do kontroli technicznej dokonanych robót, z głosem doradczym.

W celu umożliwienia tak delegatom jak też technikom rządowym i Wydziału krajowego wzięcia udziału w posiedzeniach Wydziału, ma ich przewodniczący względnie tegoż zastępca o terminie każdorazowym posiedzenia wcześniej zawiadomić.

Przewodniczący musi zwołać posiedzenie Wydziału w przeciągu 8 dni, jeżeli tego zażąda trzecia część Wydziału, delegat władzy politycznej lub delegat Wydziału krajowego.

Gdyby przewodniczący a względnie tegoż zastępca pomimo żądania trzeciej części członków Wydziału, delegata władzy politycznej lub delegata Wydziału krajowego, posiedzenia Wydziału nie zwołał, będzie takowe zwołane przez c. k. Starostę w Dąbrowie.

Posiedzenie Wydziału, które nie zostało w jeden z powyższych sposobów zwołane, jest bezprawne, a powzięte na takim posiedzeniu uchwały są nieważne. Na posiedzeniach, zwołanych przez c. k. Starostę, przewodniczy w razie wzbraniania się przewodniczącego lub

tegoż zastępcy, ten członek Wydziału, którego obecni na posiedzeniu członkowie Wydziału *ad hoc* wybiorą.

XV. Ważność uchwał Wydziału.

§. 19.

Do ważności uchwał Wydziału spółki, zwołanego na posiedzenie w jeden z powyższych sposobów, potrzebna jest obecność przynajmniej 5 członków, względnie zastępców, zaś w razie zwołania posiedzenia przez przewodniczącego lub zastępcę tegoż także obecność przewodniczącego lub jego zastępcy. Przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów i rozstrzyga w tym wypadku swym głosem.

Gdyby potrzebna do ważności uchwał ilość członków Wydziału na posiedzenie nie przybyła, ma być zwołane drugie posiedzenie z tym samym porządkiem dziennym a na tem posiedzeniu mogą być powzięte uchwały bez względu na ilość obecnych członków względnie zastępców.

XVI. Uchwały Wydziału wymagające zatwierdzenia c. k. Namiestnictwa.

§. 20.

Uchwały Wydziału spółki, przeciw którym oświadczyli się delegaci rządu i Wydziału krajowego lub też tylko jeden z nich, muszą być przed wykonaniem przedłożone c. k. Namiestnictwu do zatwierdzenia, jeżeli obaj lub jeden z delegatów tego ze względu na ważność powziętej uchwały zażąda. Wydział spółki obowiązany będzie zastosować się do wydanej w tej mierze decyzji c. k. Namiestnictwa.

XVII. Zawiadomienie o powziętych uchwałach. Protokół uchwał.

§. 21.

Zapadłe uchwały Wydziału spółki mają być bezzwłocznie podane do wiadomości Starostwa i Wydziału krajowego a oprócz tego mają być wpisane do protokołu, który winien podpisywać przewodniczący i dwóch członków Wydziału.

Każdemu z członków spółki przysługuje prawo wglądania w protokoły uchwał.

XVIII. Zakres działania Wydziału spółki.

§. 22.

Do obowiązków i zakresu działania Wydziału spółki należy:

1. Rozkład datków konkurencyjnych na pokrycie kosztów regulacji i kosztów zarządu i następnej konserwacji wykonanych budowli wodnych na podstawie miary ustanowionej niniejszym statutem ewentualnie z przybraniem znawców i zawiadomienie o wyniku tej czynności interesowanych z równoczesnem wezwaniem ich do zapłaty. Odnośne uwiadomienia i wezwania do zapłaty będą interesowanym stronom przez c. k. Starostwo w Dąbrowej i w Mielcu doręczane. Zarzuty wniesione przeciw rozkładowi datków konkurencyjnych rozstrzyga c. k. Starostwo w Dąbrowej na podstawie zdania znawców;

2. Ściągnięcie datków konkurencyjnych z zastosowaniem się do postanowień §. 4. ustawy z dnia 13. Maja 1888 Dz. u. kr. Nr. 34. co do terminu zapłaty;

3. Utrzymywanie ewidencji katastru konkurencyjnego;

4. Prowadzenie budowy z zastosowaniem się do projektu i sumy kosztorysowej

w §. 1. niniejszego statutu wspomnianych i z zastosowaniem się co do sposobu prowadzenia budowy do postanowień w następnych §§fach zawartych, jeżeli to prowadzenie budowy nie będzie oddane na mocy uchwały walnego zgromadzenia krajowemu biuru melioracyjnemu;

5. uchwalenie rocznego budżetu robót melioracyjnych i kosztów zarządu a następnie kosztów konserwacji wykonanych robót;

6. przedkładanie po upływie każdorocznego okresu budowy Wydziałowi krajowemu rocznego sprawozdania z czynności budowlanej z podaniem rezultatów i innych ważniejszych spostrzeżeń co do budowy;

7. zestawienie i przedkładanie sprawdzonych przez ogólne zgromadzenie rachunków rocznych wraz z dokumentami rachunkowymi Wydziałowi krajowemu z końcem każdego roku;

8. przedkładanie Wydziałowi krajowemu z końcem każdego roku preliminarza i programu robót na rok przyszły;

9. uchwalanie co do zawarcia umów i ugód z przedsiębiorcami, których wartość kwotę 200 zł. przenosi;

10. uchwały co do wszczęcia dalszego prowadzenia lub odstąpienia od wszczętych procesów;

11. uchwały co do kupna gruntów, budynków i zakładów potrzebnych do przeprowadzenia robót melioracyjnych;

12. uchwały co do ewentualnie jako potrzebne okazać się mogących zmian w projekcie technicznym;

13. odbiór materiałów;

14. przyjmowanie potrzebnego personelu pomocniczego i sług i ustanawianie dla tego personelu płac za zezwoleniem Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem i oddalanie personelu pomocniczego i sług;

15. wydawanie instrukcyi i regulaminu dla personelu pomocniczego i sług;

16. szkontowanie kasy spółkowej;

17. przygotowanie sprawozdania z całorocznej czynności i wniosków dla ogólnego zgromadzenia członków spółki wodnej i przedkładanie takowych ogólnemu zgromadzeniu;

18. przekonywanie się każdego czasu o postępie i jakości robót melioracyjnych;

19. branie udziału przez swego delegata w czynnościach corocznych komisji kolaudacyjnych przez Wydział krajowy wspólnie z c. k. Namiestnictwem delegowanych;

20. rozstrzyganie sporów między członkami spółki z stosunku spółki wpływających i między członkami spółki a spółką z pozostawieniem wolności odwołania się do ogólnego zgromadzenia.

XIX. Kierownictwo techniczne.

§. 23.

Prowadzenie budowy porucza Wydział spółki wodnej powołanemu przez siebie kierownikowi technicznemu oraz technicznym organom pomocniczym, albo na mocy uchwały walnego zgromadzenia, krajowemu biuru melioracyjnemu, które z ramienia Wydziału krajowego obejmie techniczne kierownictwo robót. Wydatki z tem kierownictwem połączone, których każdorazową wysokość oznaczy Wydział krajowy mają być pokryte wyłącznie z funduszków spółki.

XX. Zmiany pierwotnego projektu.

§. 24.

W razie gdyby w czasie budowy okazała się potrzeba zmiany w projekcie służącym za podstawę melioracji lub też strony interesowane tej zmiany zażądały, winien kierownik

budowy przedłożyć odpowiedni wniosek Wydziałowi spółki, który takowy z własną uchwałą przedłoży Wydziałowi krajowemu celem wspólnej narady nad takowym wraz z c. k. Namiestnictwem a w razie potrzeby dla zbadania sprawy na miejscu, a następnie ostatecznego załatwienia wniosku.

XXI. Wykonywanie budowy we własnym zarządzie lub przez przedsiębiorstwo.

§. 25.

Wykonanie budowy ma się odbywać z reguły w zarządzie własnym a przedewszystkiem za wynagrodzeniem od wymiaru.

Częściowe roboty może oddać Wydział spółki na wniosek kierownika budowy w przedsiębiorstwo w drodze akordów na podstawie cen jednostkowych. W razie, gdyby potrzebne ceny jednostkowe nie były podane w kosztorysie, winny być takowe przedstawione przez Wydział spółki do zatwierdzenia Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem

XXII. Dziennik budowy.

§. 26.

Dla uwidocznienia postępu budowy ma być prowadzony dziennik budowy na podstawie którego kierownik budowy z końcem każdego miesiąca za pośrednictwem Wydziału spółki przedkłada Wydziałowi krajowemu sumaryczne sprawozdanie o każdomiesięcznym postępie budowy, który następnie ma być udzielonym c. k. Namiestnictwu.

XXIII. Kontrole techniczne.

§. 27.

Do kontroli wykonywanych robót melioracyjnych tak pod względem jakości jakoteż i kosztów przeznaczy Wydział krajowy i c. k. Namiestnictwo własnych techników, którzy każdego czasu, czy to wspólnie, czy to każdy z osobna mają prawo przekonywać się na miejscu o postępie, jakości i cenach robót.

Mają oni także prawo stosownie do postanowień §. 22. niniejszego statutu do brania udziału w obradach Wydziału spółki z głosem doradczym.

XXIV. Kolaudacya wykonanych robót.

§. 28.

Z końcem każdego okresu budowy winien Wydział spółki prosić o kolaudacyę wykonanych robót, którą bezzwłocznie zarządza Wydział krajowy wspólnie z c. k. Namiestnictwem za pośrednictwem własnych organów technicznych.

Koszta kolaudacyi zarówno jak kontroli robót przez techników rządowych i krajowych pokrywa fundusz budowy.

Protokół kolaudacyjny przedkłada się Wydziałowi krajowemu, który udziela takowy za pośrednictwem c. k. Namiestnictwa do wiadomości c. k. Ministerstwa rolnictwa.

XXV. Walne zgromadzenie członków spółki.

§. 29.

W pierwszych dniach Grudnia każdego roku winien przewodniczący Wydziału spółki względnie tegoż zastępca zwołać zwyczajne ogólne zgromadzenie członków spółki do Dąbrowej.

Oprócz tego może być zwołane nadzwyczajne ogólne zgromadzenie w razie potrzeby lub na żądanie Wydziału spółki albo też na żądanie połowy reprezentantów członków spółki lub w końcu na żądanie delegatów Rządu i Wydziału krajowego lub jednego z nich.

Gdyby przewodniczący Wydziału względnie jego zastępca wzbraniał się zwołać zwyczajne lub nadzwyczajne ogólne zgromadzenie członków spółki, mają być analogicznie zastosowane postanowienia §. 18. niniejszego statutu.

§. 30.

Ogólne zgromadzenie członków spółki, na którym przewodniczy przewodniczący Wydziału spółki względnie jego zastępca składa się z naczelników gmin i zastępców obszarów dworskich powołanych w myśl §. 9. niniejszego statutu do wyboru Wydziału spółki i jednego delegata spółki wodnej dla regulacji Brnia starego.

XXVI. Ważność uchwał.

§. 31.

Do ważności uchwał ogólnego zgromadzenia potrzebną jest obecność więcej niż połowy uprawnionych w sposób §. 10. oznaczony obliczyć się mająca, przyczem delegat spółki wodnej dla regulacji Brnia starego rozporządza 4 głosami.

§. 32.

Jeżeliby na wezwanie przewodniczącego Wydziału spółki względnie tegoż zastępcy nie zebrał się dostateczny komplet i z tego powodu musiałoby być zwołaniem powtórne ogólne zgromadzenie, wtenczas uchwały na tem drugim zgromadzeniu zapadłe będą miały moc obowiązującą bez względu na ilość obecnych.

XXVII. Delegaci. Głosy doradcze.

§. 33.

W ogólnych zwyczajnych jako też nadzwyczajnych zgromadzeniach członków spółki mają prawo brania udziału delegaci Rządu jako też Wydziału krajowego z głosem stauowczym, ustanowieni zaś do kontroli technicznej technicy rządowi i krajowi z głosem doradczym. Delegatom Rządowym i Wydziału krajowego przysługuje nadto prawo sprzeciwiania się uchwałom ogólnego zgromadzenia ze skutkami w §. 20. niniejszego statutu omówionymi.

XXVIII. Zakres działania walnego zgromadzenia.

§. 34.

Do zakresu działania ogólnego zgromadzenia należy:

1. Wybór członków Wydziału i zastępców tychże i usuwanie ich po myśli post. §. 36. niniejszego statutu;
2. uchwały co do poruczania budowy krajowemu biuru melioracyjnemu (§. 23);
3. przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Wydziału spółki z całorocznej czynności, postępu robót, budżetu, preliminarza i programu robót na rok następny;
4. sprawdzanie rachunków i udzielanie absolutorium Wydziałowi spółki;
5. uchwały co do wysokości zwrotu kosztów podróży i rzeczywistych wydatków w interesie spółki poniesionych przez przewodniczącego i członków Wydziału spółki;
6. uchwały co do zmiany statutów na wniosek Wydziału spółki;

7. rozstrzyganie sporów wzajemnych między członkami spółki ze stosunku spółki wpływającymi i między członkami spółki a spółką w razie odwołania się do rozstrzygnięcia przez Wydział spółki;

8. uchwały co do pokrycia datków konkurencyjnych na strony przypadających za pomocą operacji kredytowej pod warunkami przepisanyymi ustawą z 30. Czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116;

9. uchwały co do sprzedaży gruntów lub budynków i zakładów własnością spółki wodnej będących.

XXIX. Księga uchwał.

§. 35.

Uchwały ogólnego zgromadzenia członków spółki wodnej wpisane być mają w osobną księgę uchwał i podpisane przez przewodniczącego względnie zastępcą jego i dwóch członków spółki, a nadto w odpisach udzielone do wiadomości Starostwu w Dąbrowie i Wydziałowi krajowemu.

XXX. Uchwały sprzeczne z ustawami.

§. 36.

Gdyby ogólne zgromadzenie członków spółki wodnej powzięło uchwały sprzeczne z postanowieniami ustawy wodnej z 14. Marca 1875. (Dz. u. kr. Nr. 38) ustawy o regulacji Brnia nowego z 13. Maja 1885. Dz. u. kr. Nr. 34. lub niniejszego statutu, a przewodniczący Wydziału względnie jego zastępca nie odmówił wykonania tych uchwał, natenczas c. k. Starosta w Dąbrowie będzie miał prawo zakazania wykonania tych uchwał aż do czasu dopóki c. k. Namiestnictwo analogicznie do postanowień §. 20. niniejszego statutu nie orzeknie czy uchwała może być wykonaną lub nie.

XXXI. Usunięcie Wydziału, zarząd sprawami spółki przez delegatów.

§. 37.

Gdyby Wydział spółki przed osiągnięciem celu spółki z §. 1. niniejszego statutu unormowanego nie wykonywał ciążących na nim obowiązków lub takowe ze szkodą przedsiębiorstwa i interesowanych stron wypełniał a ogólne zgromadzenie członków spółki czy to zwyyczajne lub nadzwyczajne wzbraniało się na odnośny wniosek delegatów Rządu i Wydziału krajowego, Wydział ten usunąć i nowy Wydział wybrać, natenczas rozpisze c. k. Starostwo w Dąbrowie wybory nowego Wydziału po myśli postanowień §§. 8—10 niniejszego statutu a tymczasem aż do ukonstytuowania się nowego Wydziału obejmą delegaci Rządu i Wydziału krajowego zarząd sprawami spółki. Gdyby zaś i ten środek do celu nie doprowadził, obejmą wspomnieni delegaci stały zarząd spraw spółki aż do ukończenia przedsiębiorstwa.

XXXII. Załatwienie sporów.

§. 38.

Spory wzajemne między członkami spółki z stosunku spółki wpływające jako też spory między członkami spółki a spółką jako taką o ile tak jedne jak i drugie nie mają za przedmiot prawa własności i inne prawa rzeczowe, rozstrzyga Wydział spółki, a w dalszem odwołaniu ogólne zgromadzenie członków spółki.

XXXIII. Zmiana statutów i ich zatwierdzenie.**§. 39.**

Zmiany tego statutu uchwalone na wniosek Wydziału spółki przez ogólne zgromadzenie członków spółki wejdą w życie po zatwierdzeniu ich przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 40.

Statut niniejszy zacznie obowiązywać po zatwierdzeniu przez c. k. Namiestnictwo.

L. 54.280.

Niniejszy statut, uchwalony przez członków spółki wodnej na zgromadzeniu z dnia 28. Sierpnia 1888. zatwierdza się w całej osnowie.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 14. Września 1888.

(L.S.)

Zaleski wł. r.

Statut

spółki wodnej dla regulacji rzeki Trześniówki.

§. 1.

Sposób wykonania
regulacji.

Regulacja rzeki Trześniówki na przestrzeni od ujścia jej do Wisły aż do ujścia potoku Dąbrowy wraz z potrzebnem uregulowaniem potoków Dąbrowy i Żupawy w powiecie Tarnobrzesckim ma być wykonaną na podstawie ustawy krajowej z dnia 11. Czerwca 1887. Dz. ust. kr. Nr. 43. wedle projektu krajowego biura melioracyjnego z r. 1885. zatwierdzonego przez c. k. Ministerstwo rolnictwa kosztem 177.000 zł. a. w. jako przedsięwzięcie krajowe.

Do kosztów tej regulacji mają się przyczyniać w myśl §. 3. powołanej ustawy krajowej:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem we wysokości 40% preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny bezzwrotnym zasiłkiem we wysokości 30% kosztów;

c) właściciele nieruchomości położonych w okręgu konkurencyjnym oznaczonym przez władze administracyjne we wysokości 30% kosztów.

§. 2.

Spółka wodna.

Dla rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych w §. 1. ustępu c) wymienionych, zawiązuje się Spółka wodna, która nosi nazwę: „Spółka wodna dla regulacji Trześniówki“.

§. 3.

Okręg spółki.

Ogół nieruchomości korzystających z regulacji bądź to wskutek ochrony od powodzi, bądź też wskutek osuszenia, stanowi okręg konkurencyjny spółki. Ze względu na oczekiwaną z regulacji korzyść okręg ten rozpada się na dwa odrębne okręgi konkurencyjne, mianowicie:

a) okręg konkurencyjny Trześniówki, w granicach którego położone nieruchomości korzystają zarówno z ochrony od powodzi jak i z osuszenia;

b) okręg konkurencyjny Dąbrowy i Żupawy, w którym położone nieruchomości korzystają przeważnie tylko z osuszenia.

Do okręgu konkurencyjnego Trześniówki należą nieruchomości wyszczególnione w katastrze konkurencyjnym Trześniówki w następujących 12 gminach i obszarach dworskich powiatu Tarnobrzeskiego:

1. Zalesie gorzyckie.
2. Nadbrzezie.
3. Ostrówek.
4. Trześń.
5. Zarzekowice.
6. Koćmierzów.
7. Wielowieś.
8. Sokolniki.
9. Sobów.
10. Sielec.
11. Zakrzów.
12. Żupawa (z Furmanami).

Do okręgu konkurencyjnego Dąbrowy i Żupawy należą zaś nieruchomości wyszczególnione w katastrze konkurencyjnym Dąbrowy i Żupawy w następujących 4 gminach i obszarach dworskich powiatu Tarnobrzeskiego:

1. Żupawa (z Jeziorkiem).
2. Grębów.
3. Stale.
4. Krawce.

Każdoczesny właściciel nieruchomości i zakładów położonych w okręgu konkurencyjnym spółki (Trześniówki, Dąbrowy i Żupawy) staje się członkiem spółki i jest obowiązany do prestacyj wpływających z tego stosunku.

Zobowiązanie to jest ciężarem gruntowym, ma aż do wysokości trzechletnich zaległości pierwszeństwo przed innymi ciężarami rzeczowymi bezpośrednio po państwowych podatkach i publicznych należnościach i ustaje tylko wtedy, gdy grunt obciążony zgodnie z przepisami ze spółki zostanie wydzielony albo też spółka zostanie rozwiązana (§. 61. kraj. ust. wo-
dnej z d. 14. Marca 1875. Dz. u. kraj. L. 38.)

§. 4.

Rozkład datków konkurencyjnych.

Za miarę do rozłożenia datków konkurencyjnych na uczestnictwo spółki służyć ma:

1. W okręgu konkurencyjnym Trześniówki
 - a) wartość interesowanych nieruchomości i zakładów,
 - b) stopień zagrożenia tychże nieruchomości i zakładów.
2. W okręgu zaś konkurencyjnym Dąbrowy i Żupawy obszar interesowanych gruntów.

§. 5.

Wartość interesowanych nieruchomości w okręgu konkurencyjnym Trześniówki oblicza się według czystego dochodu katastralnego, a o ile to, jak n. p. przy budowlach, zakładach, drogach i kolejach jest niemożliwym, według szacunku rzeczoznawców, a z szcególnem uwzględnieniem stopnia narażenia budowli w poszczególnych klasach konkurencyjnych.

§. 6.

Zagrożenie nieruchomości i zakładów przez wylew w okręgu konkurencyjnym Trześniówki stopniuje się na trzy klasy konkurencyjne uwidocznione w katastrze, a mianowicie należą:

a) do I. klasy konkurencyjnej nieruchomości położone w inundacji Trześniówki oraz zwyczajnej prawie corocznie powtarzającej się inundacji Wisły;

b) do II. klasy nieruchomości położone w inundacji Trześniówki, a przytem podlegające nadzwyczajnym wylewom Wisły;

c) do III. wreszcie klasy nieruchomości położone tylko w inundacji Trześniówki.

§. 7.

W zastosowaniu powyższych postanowień (§§. 4, 5 i 6) przyjmuje się za podstawę obliczenia dodatków konkurencyjnych dla okręgu Trześniówki:

a) w I. klasie pełna suma wartości obliczonej lub eszacowanej (100%),

b) w II. klasie 80% téjże wartości,

c) w III. klasie 70% téjże wartości.

Z tego wynika uwidoczniiona w katastrze konkurencyjnym wartość klasowa na podstawie której następuje obliczenie datku konkurencyjnego dla okręgu Trześniówki.

§. 8.

Celem rozliczenia datków konkurencyjnych na okręg Trześniówki z jednej strony, z drugiej zaś na okręg Dąbrowy i Żupawy rozdziela się 30% udział stron interesowanych w kosztach budowy na trzy kategorye:

a) udział w kosztach regulacji Dąbrowy i Żupawy w kwocie 7.615 zł. 35 ct. w. a.

b) udział w kosztach robót rzeczonych (osuszających) Trześniówki w kwocie 8.896 zł. 94 ct. w. a.

c) wreszcie udział w kosztach budowli ochronnych na Trześniówce w kwocie 37.187 zł. 71 ct. w. a.

Ponieważ grunta wykazane w katastrze konkurencyjnym Dąbrowy i Żupawy korzystają wyłącznie z robót regulacyjnych Dąbrowy i Żupawy a w części z robót rzeczonych na Trześniówce, zatem datek konkurencyjny okręgu Dąbrowy i Żupawy stanowić ma podana pod a) cała suma udziału stron interesowanych w kosztach regulacji tych dwóch potoków, oraz część sumy wyszczególnionej pod b) obliczona według obszaru konkurencyjnego Dąbrowy i Żupawy w stosunku do całej powierzchni obydwóch okręgów konkurencyjnych tak Dąbrowy z Żupawą jak i Trześniówki.

Datek natomiast konkurencyjny okręgu Trześniówki składać się będzie z całej sumy wyszczególnionej pod c) w kwocie 37.187 zł. 71 ct. oraz reszty sumy pod b) niezarachowanej do datku konkurencyjnego okręgu Dąbrowy i Żupawy, a odpowiadającej powierzchni korzystających z osuszenia gruntów wykazanych w katastrze Trześniówki.

Z obliczonych w ten sposób całkowitych datków konkurencyjnych dla obydwóch okręgów wypośrodkowuje się datek konkurencyjny:

1) w okręgu Dąbrowy i Żupawy dla jednostki powierzchni (morga lub sążnia kwadratowego);

2) w okręgu Trześniówki dla jednostki wartości klasowej (1 zł. w. a.) a to w ten sposób, że całkowity datek konkurencyjny odnośnego okręgu dzieli się w pierwszym wypadku (przy okręgu Dąbrowy i Żupawy) przez sumę obszaru interesowanych gruntów, w drugim zaś wypadku (przy okręgu Trześniówki), przez sumę wszystkich pozycy wartości klasowej.

Otrzymany współczynnik pomnożony przez obszar każdej parceli w okręgu Dąbrowy i Żupawy, a przez wartość klasową każdej parceli w okręgu Trześniówki okaże datek konkurencyjny dla poszczególnych parceli.

§. 9.

Reprezentacya spółki.

Spółkę zastępuje Wydział, którego wybór ma się odbywać przez wybranych w tym celu wyborców.

§. 10.

Wyborcy.

Liczbę wyborców powołanych do wyboru wydziału Spółki ustanawia się na pięćdziesiąt trzy (53), mianowicie czterdziestu dwóch (42) dla okręgu konkurencyjnego Trześniówki, a jedenastu (11) dla okręgu konkurencyjnego Dąbrowy i Żupawy.

Z liczby 42 wyborców w okręgu konkurencyjnym Trześniówki przypada 14 na obszary dworskie, mianowicie:

1) Zalesie gorzyckie, Zarzekowice, Koźmierów i Sokolniki dwóch (2) wyborców,

2) Trześń i Żupawa (z Furmanami) pięciu (5) wyborców,

3) Wielowieś sześciu (6) wyborców,

4) Zakrzów jeden (1) wyborca, resztę zaś 28 wyborców rozdziela się na posiadłości mniejsze (włościańskie i erykeyonalne) i t. p. w ten sposób, że uczestnicy spółki wybierać mają:

1) w gminach Zalesie gorzyckie i Trześń dziewięciu (9) wyborców,

2) w gminach Nadbrzezie i Ostrówek trzech (3) wyborców,

3) w gminach Zarzekowice i Koźmierów jednego (1) wyborcę,

4) w gminie Wielowieś sześciu (6) wyborców,

5) w gminie Sokolniki dwóch (2) wyborców,

6) w gminie Sobów czterech (4) wyborców,

7) w gminach Sielec i Zakrzów jednego (1) wyborcę,

8) w gminie Żupawa (z Furmanami) dwóch (2) wyborców.

Z liczby natomiast 11 wyborców w okręgu konkurencyjnym Dąbrowy i Żupawy wypada:

a) ośmiu (8) wyborców na obszary dworskie mianowicie:

1) na obszar dworski Grębów i Żupawa (z Jeziorkiem) trzech (3) wyborców,

2) na obszar dworski Stale i Krawce pięciu (5) wyborców.

b) trzech (3) zaś wyborców na posiadłości włościańskie i erykeyonalne mianowicie:

1) w gminie Żupawa (z Jeziorkiem) jeden (1) wyborca,

2) w gminie Grębów i Krawce dwóch (2) wyborców.

Wyborecy ci są oraz członkami walnego zgromadzenia w myśl postanowień §. 26 niniejszego statutu wraz z delegatem kolei lokalnej Dębica-Nadbrzezie-Rezwadów (§. 15. statutu).

§. 11.

Wybór wyborców.

Wybór wyborców ma się odbywać w poszczególnych gminach na dniu oznaczonym przez c. k. Starostwo i podanym do wiadomości stron interesowanych w sposób w gminie używany na ośm dni przed aktem wyborczym, pod kierunkiem delegata c. k. Starostwa.

W tym celu na 14 dni przed wyborem wyborców zarządzi Starostwo wyłożenie przez siebie sporządzonego spisu członków spółki wodnej z każdej gminy w dotyczącej gminie do wolnego przeglądania w kancelaryi gminnej i uwiadomi o tem interesowanych przez Zwierzchność gminną w sposób w gminie używany, z wyznaczeniem trzydniowego terminu do wnoszenia reklamacyj.

Wniezione reklamacje, dotyczące się prawa wyborczego, rozstrzyga c. k. Starostwo.

§. 12.

Sposób wyboru i obliczanie głosów.

Wyborecy mają być wybierani absolutną większością głosów.

Stosunek głosów przy pierwszych wyborach oblicza się według obszaru gruntu położonego w okręgu konkurencyjnym spółki, a to w ten sposób, że posiadanie gruntu do 500 kwadr. sążni uprawnia do jednego głosu, posiadanie zaś większego od 500 kwadr. sążni gruntu uprawnia do tylu głosów, ile razy cały obszar gruntu posiadanego, w okręgu spółki położonego, podzielonym jest przez 500 kwadr. sążni.

Przy następnych wyborach ma być stosunek głosów obliczonym według wysokości opłacanego datku konkurencyjnego, a to w ten sposób, że opłata datku konkurencyjnego do 5 zł. w. a. uprawnia do jednego głosu, jeżeli zaś członek spółki opłaca więcej niż 5 zł. datku konkurencyjnego, to ilość kwot po 5 zł. opłacanego datku konkurencyjnego uprawnia do tylu głosów.

Jeżeli przy pierwszym głosowaniu nie uzyskano absolutnej większości głosów, natenczas rozstrzygnie wybór ściślejszy, a w razie równości głosów los wyciągnięty przez delegata c. k. Starostwa.

§. 13.

Prawo czynnego i biernego wyboru.

Prawo wyboru może być wykonywane osobiście lub przez pełnomocników, którymi w grupie wyborców z mniejszych posiadłości mogą być tylko członkowie spółki, w grupie zaś obszarów dworskich także osoby nie posiadające nieruchomości w okręgu spółki.

Pełnomocnik może oprócz własnego wykonywać jeszcze prawo wyboru w imieniu trzech członków spółki.

Kobiety, osoby niewłasnowolne, fundusze publiczne, korporacje i towarzystwa, wykonują prawo wyboru po myśli postanowienia §§. 4., 5. i 6. gminnej ordynacji wyborczej z d. 12. Sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 19.

Do lokalu wyborczego dozwolony jest wstęp tylko członkom spółki.

Wykonywanie prawa wyboru wykonywa się ustnie lub pisemnie wedle przepisów powołanej gminnej ordynacji wyborczej.

Co do prawa biernego wyboru obowiązują przepisy gminnej ordynacji wyborczej.

§. 14.

Zażalenia i protesty.

Zażalenia i protesty przeciw postępowaniu przy wyborach wyborców są tylko do 3 dni po dokonaniu wyboru dopuszczalne i mają być do Starostwa wnoszone, które takowe wraz ze swoim sprawozdaniem i aktami wyborczymi najdalej do dalszych 3 dni c. k. Namiestnictwu do rozstrzygnięcia przedłoży.

§. 15.

Wydział spółki i jego siedziba.

Wydział spółki stanowi po myśli §. 57. kr. ustawy wodnej stałą reprezentacją spółki do zarządu spółki i załatwiania jej spraw i ma swą siedzibę w Tarnobrzegu.

Wydział spółki składa się z czternastu (14) członków i tyluż zastępców, z których jednego członka i zastępcę mianuje Dyrekcja c. k. uprz. gal. kolei Karola Ludwika we Lwowie, zaś reszta członków w liczbie trzynastu (13) ma być wybierana przez wyborców tak z obszarów dworskich, jak i mniejszych posiadłości na grupy.

Tworzenie grup i sposób wybierania Wydziału spółki.

W tym celu mają być połączone wszystkie obszary dworskie i mniejsze posiadłości na następujące grupy oddzielne:

A) Obszary dworskie.

1) W okręgu konkurencyjnym Trześniówki.

- I. grupa. Zalesie gorzyckie, Zarzekowice, Koćmierzów, Sokolniki, Trześń i Zupawa (z Furmanami.)
- II. grupa. Wielowieś i Zakrzów.

2) z okręgu konkurencyjnego Dąbrowy i Zupawy:

- III. grupa. Grębów i Zupawa (z Jeziorkiem).
- IV. grupa. Stale i Krawa.

B) Mniejsze posiadłości.

1) w okręgu konkurencyjnym Trześniówki:

- I. grupa. Zalesie gorzyckie, Trześń, Sokolniki i Zupawa (z Furmanami).
- II. grupa. Nadbrzezie, Ostrówek, Zarzekowice i Koćmierzów.
- III. grupa. Wielowieś, Sobów, Sielec i Zakrzów.

2) W okręgu konkurencyjnym Dąbrowy i Zupawy:

- IV. grupa. Zupawa (z Jeziorkiem), Grębów i Krawce.

Na podstawie tego podziału wybierają wyborcy:

A) z obszarów dworskich:

w I. grupie	2	członków	Wydziału;
w II.	2	"	"
w III.	1	członka	"
w IV.	1	"	"

B) Z mniejszych posiadłości

w I. grupie	3	członków	Wydziału;
w II.	1	członka	"

w III. grupie 2 członków Wydziału;

w IV. „ 1 członka „

Przy wyborze każdego członka Wydziału wybiera się w ten sam sposób jego zastępcę.

Głosowanie tak na członków Wydziału jakoteż na ich zastępców odbywa się kartkami.

Do ważności wyboru wymaga się absolutnej większości głosów, według głów głosujących wyborców w każdej grupie obliczyć się mającej. Jeżeli przy pierwszym wyborze nie uzyskano absolutnej większości głosów, natenczas rozstrzygnie wybór ściślejszy, przy równości zaś głosów los.

W miejscu członka Wydziału, który wskutek trwałej lub dłuższej przeszkody nie mógłby brać udziału w czynnościach Wydziału, wstępuje do Wydziału w pierwszym przypadku stale, w drugim na czas trwania przeszkody jego zastępca, w tych zaś grupach, które wybierają więcej niż jednego członka wydziału, ten zastępca, który w dotyczącej grupie największą ilością głosów został wybrany, a jeżeli kilku zastępców równą ilością głosów wybranych zostało, ten z nich, na którego los padnie.

Zastępców w miarę powyższych postanowień powołuje przewodniczący spółki.

Wybór Wydziału odbywa się w Tarnobrzegu w miejscu i w czasie oznaczonym przez c. k. Starostwo i podanym do wiadomości wyborców, pod kierunkiem delegata c. k. Starostwa.

§. 16.

Prawo wybieralności.

Członkami Wydziału spółki lub zastępcami tychże mogą być wybrane z grup mniejszych posiadłości tylko takie osoby, które po myśli postanowień §. 13. niniejszego statutu mają prawo czynnego i biernego wyboru, z grup zaś obszarów dworskich także osoby nie będące członkami spółki, mianowicie pełnomocnicy, zarządcy dóbr, tudzież przełożeni obszarów dworskich.

§. 17.

Badanie wyboru Wydziału i prawo rekursu.

Badanie aktu wyborczego Wydziału spółki jest rzeczą tego Wydziału i przeciw jego orzeczeniom nie ma odwołania. (§. 59. kr. ust. wodnej.)

§. 18.

Czas urzędowania Wydziału spółki.

Członkowie Wydziału i ich zastępcy mają być wybierani: pierwszy na przeciąg jednego roku, po upływie zaś tego czasu na przeciąg lat trzech.

§. 19.

Przewodniczący i jego zastępcy.

Członkowie Wydziału wybierają z pośród siebie bezwzględna większość głosów, podług głów obliczyć się mającą, przewodniczącego. Jeżeli przy tym wyborze nie uzyskano absolutnej większości głosów, rozstrzyga wybór ściślejszy, przy równości zaś głosów los.

W ten sam sposób wybiera Wydział ze swego grona zastępcę przewodniczącego.

Wybór przewodniczącego i jego zastępcy odbywa się w Tarnobrzegu w miejscu i czasie oznaczonym przez c. k. Starostwo, i podanym do wiadomości członków Wydziału, pod kierunkiem delegata c. k. Starostwa.

Wybór przewodniczącego i jego zastępcy ma być bezzwłocznie podanym do wiadomości Starostwa i wpisanym w księgę wodną.

§. 20.

Przewodniczący zastępuje spółkę na zewnątrz, przewodniczy na posiedzeniach Wydziału, jest wykonawcą uchwał Wydziału spółki i znosi się bezpośrednio z władzami państwowymi i krajowymi.

Wszystkie dokumenty wystawiane w sprawach spółki muszą być podpisane przez przewodniczącego i dwóch członków Wydziału.

Zastępca przewodniczącego zastępuje przewodniczącego w razie przeszkody i wchodzi w takim razie we wszystkie prawa i atrybucye tegoż.

§. 21.

Posiedzenie Wydziału.

Wydział spółki odbywa posiedzenia w miarę potrzeby.

Posiedzenia odbywa i zwołuje przewodniczący, w razie przeszkody jego zastępca.

Przewodniczący zobowiązany jest zwołać posiedzenie Wydziału w przeciągu ośmiu dni, jeżeli tego zażąda czterech członków Wydziału, delegat władzy politycznej lub Wydziału krajowego.

Gdyby przewodniczący, a względnie tegoż zastępca pomimo żądania czterech członków wydziału, delegata władzy politycznej lub delegata Wydziału krajowego posiedzenia Wydziału nie zwołał, będzie takowe zwołane przez c. k. Starostę w Tarnobrzegu.

Posiedzenie, które nie zostało w jeden z powyższych sposobów zwołane, jest bezprawne, a powzięte na takim posiedzeniu uchwały są nieważne.

Na posiedzeniach zwołanych przez c. k. Starostę przewodniczy w razie wzbrania się przewodniczącego lub tego zastępcy ten członek Wydziału, którego obecni na posiedzeniu członkowie Wydziału *ad hoc* wybiorą.

§. 22.

Do ważności uchwał Wydziału spółki, zwołanego na posiedzenie w jeden z powyższych sposobów, potrzebną jest obecność przynajmniej siedmiu członków, względnie zastępców, tudzież w razie zwołania posiedzenia przez przewodniczącego Wydziału, obecność tegoż lub jego zastępcy.

Uchwały Wydziału zapadają absolutną większością głosów obecnych na posiedzeniu członków Wydziału względnie ich zastępców.

Przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów i rozstrzyga w tym przypadku swym głosem.

Gdyby potrzebna do ważności uchwał ilość członków Wydziału na posiedzenie nie przybyła, ma być zwołane drugie posiedzenie Wydziału, z tym samym porządkiem dziennym, a na tem posiedzeniu mogą być powzięte ważne uchwały bez względu na ilość obecnych członków Wydziału względnie zastępców.

§. 23.

Tak Rządowi jak i Wydziałowi krajowemu przysługuje prawo brania udziału w posiedzeniach Wydziału spółki przez swych delegatów z głosem stanowczym.

W celu umożliwienia delegatom wzięcia udziału w posiedzeniach Wydziału ma ich przewodniczący, względnie tegoż zastępca o terminie każdego posiedzenia wcześniej zawiadomić.

Uchwały Wydziału spółki, przeciw którym jeden lub obydwaj delegaci się oświadczą, muszą być przed wykonaniem przedłożone Namiestnictwu do zatwierdzenia, jeżeli który z delegatów tego zażąda ze względu na ważność powziętej uchwały.

Wydział spółki obowiązany zaś będzie zastosować się do wydanej w tej mierze decyzji Namiestnictwa.

§. 24.

Zapadłe uchwały Wydziału spółki mają być bezzwłocznie podawane do wiadomości c. k. Starostwa i Wydziału krajowego, oprócz tego mają być zapisywane do protokołu, który musi podpisać przewodniczący i dwóch członków Wydziału.

Każdemu członkowi spółki przysługuje prawo wglądania w te protokoły uchał.

§. 25.

Do zakresu działania Wydziału spółki należy:

a) Rozkład datków konkurencyjnych na podstawie miary ustanowionej w §. 4, 5, 6, 7 i 8. niniejszego statutu, ewentualnie z przybraniem znawców, i uwiadomienie o wyniku tej czynności interesowanych z równoczesnym ich wezwaniem do zapłaty.

Oдноśne uwiadomienia i wezwania do zapłaty będą interesowanym doręczone przez Starostwo w Tarnobrzegu.

Zarzuty wniesione przeciw rozkładowi rozstrzyga wymienione Starostwo na podstawie zdania znawców.

b) Ściąganie datków konkurencyjnych z zastosowaniem się do postanowień §. 5. ustawy z d. 11. Czerwca 1887. Dz. u. kr. Nr. 43 oraz §. 6. instrukcyi techniczno administracyjnej z d. 11. Stycznia 1888. Dz. u. kr. Nr. 9. co do terminów spłaty, odsyłanie ściągniętych datków do kasy Wydziału krajowego i coroczne wykazywanie zaległych datków co 14 dni po terminie płatności takowych Starostwu w Tarnobrzegu celem zarządzenia ściągnięcia w drodze politycznej egzekucyi.

c) Utrzymywanie w ewidencji katastru konkurencyjnego.

d) Prowadzenie kasy.

e) Obrady i decyzja co do sposobu pokrycia datków konkurencyjnych, a w razie zaciągnięcia pożyczki na pokrycie 30 procentowego udziału członków spółki w kosztach regulacyi, przedkładanie Urzędowi podatkowemu w Tarnobrzegu corocznych wykazów należitości konkurencyjnych do dalszego postąpienia po myśli postanowień §. 17. i 18. ustawy z dnia 30. Czerwca 1884. Dz. p. p. Nr. 116.

Obowiązki i prawa
Wydziału spółki.

f) Przedkładanie rachunków rocznych Namiestnictwu za pośrednictwem Wydziału krajowego, a to z końcem Stycznia każdego roku za rok ubiegły.

g) Przyjmowanie potrzebnego personelu pomocniczego za zezwoleniem Wydziału krajowego w porozumieniu z Namiestnictwem.

h) Branie udziału za pośrednictwem delegata w czynnościach corocznych komisji kolaudacyjnych z głosem doradczym (§. 19. instr. techn. adm.).

i) Interweniowanie za pośrednictwem delegata przy dobrowolnych ugodach w sprawie wykupna gruntów, budynków i zakładów (§. 12. instr. techn. adm.).

k) Przekonywanie się każdego czasu o postępie i jakości wykonanych robót regulacyjnych (§. 18. instr. techn. adm.).

l) Badanie corocznych zamknięć rachunków budowy udzielanych przez Wydział krajowy i wnoszenie zarzutów przeciwko takowym w przeciągu dwóch miesięcy od dnia doręczenia (§. 21. inst. techn. adm.).

Względem prowadzenia kasy i odsyłania ściągniętych datków konkurencyjnych do kasy Wydziału krajowego zastosować się ma Wydział spółki do ewentualnie wydać się mającej przez Wydział krajowy instrukcyi.

§. 26.

Walne zgromadzenie
spółki.

W pierwszych dniach Stycznia każdego roku winien Wydział spółki zwołać walne zgromadzenie wybranych po myśli postanowień §. 10., 11. i 12. niniejszego statutu wyborców i delegata kolei lokalnej Dembica-Nadbrzezie-Rozwadów, na którym przewodniczy przewodniczący Wydziału spółki, albowiem na żądanie połowy członków spółki, a w końcu na żądanie delegatów Rządu i Wydziału krajowego, lub jednego z nich.

Gdyby przewodniczący, lub jego zastępca wzbraniał się zwołać zwyczajne lub nadzwyczajne walne zgromadzenie mają być analogicznie zastosowane postanowienia §. 21. niniejszego statutu.

§. 27.

Ważność uchwał.

Do ważności uchwał walnego zgromadzenia potrzebną jest obecność więcej niż połowy wyborców w poprzednim, paragrafie wspomnianych i absolutna większość głosów według głów obliczyć się mająca.

§. 28.

Jeżeli na wezwanie przewodniczącego Wydziału spółki względnie tegoż zastępcy lub na ewentualne wezwanie c. k. Starostwa nie zebrał się dostateczny komplet, ma być zwołane do dni 8 powtórne ogólne zgromadzenie i uchwały na tem zgromadzeniu powzięte będą miały moc obowiązującą bez względu na ilość obecnych.

Tak w ogólnych zwyczajnych lub nadzwyczajnych zgromadzeniach reprezentantów członków spółki, mają prawo brania udziału delegaci Rządu i Wydziału krajowego z głosem stanowczym ze skutkiem w §. 23. niniejszego statutu unormowanym.

§. 29.

Uchwały walnych zgromadzeń reprezentantów członków spółki wodnej wpisywane być mają w księgę uchwał i podpisane przez przewodniczącego względnie jego zastępcę i dwóch reprezentantów członków spółki, a nadto mają być udzielone w odpisach do wiadomości Wydziału krajowego i c. k. Starostwa.

§. 30.

Zakres działania
walnego zgromadzenia.

Do zakresu działania walnego zgromadzenia należy :

1. wybór członków wydziału i zastępców i złożenie ich z urzędu po myśli postanowień §§. 15. i 32. niniejszego statutu ;
2. przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Wydziału spółki z całorocznej czynności ;
3. uchwały co do zmian statutu na wniosek Wydziału spółki.

§. 31.

Uchwały sprzeczne
z ustawami.

Gdyby walne zgromadzenie reprezentantów członków spółki powzięło sprzeczne uchwały z ustawami z dnia 14. Marca 1875. Dz. ust. kr. Nr. 38. i z dnia 11. Czerwca 1887. Dz. ust. kr. Nr. 43. lub niniejszego statutu, winien przewodniczący Wydziału spółki względnie jego zastępca odmówić wykonania tych uchwał, co gdyby się nie stało, natenczas ma c. k. Starostwo obowiązek zakazania wykonania tych uchwał aż do czasu, dopóki c. k. Namiestnictwo analogicznie do postanowień §. 23. niniejszego statutu nie orzeknie, czy uchwały mają być wykonane lub nie.

§. 32.

Usunięcie Wydziału
spółki; zarząd sprawami
spółki przez delegatów.

Gdyby Wydział spółki w czasie trwania peryodu wyborczego nie wykonał ciężących na nim obowiązków, lub takowe ze szkodą stron interesowanych wypełniał, a walne zgromadzenie reprezentantów członków spółki wzbraniało się na odnośny wniosek delegatów Rządu i Wydziału krajowego Wydział spółki usunąć, a inny wybrać, rozpisze c. k. Starostwo nowe wybory wyborców celem wyboru nowego Wydziału spółki, a tymczasowo aż do ukonstytuowania się nowego Wydziału obejmą delegaci Rządu i Wydziału krajowego zarząd sprawami spółki.

Gdyby i ten środek do celu nie doprowadził, obejmą wspomniani delegaci stały zarząd spraw spółki.

§. 33.

Utrzymanie robót
regulacyjnych.

Po ukończeniu robót regulacyjnych unormowanym zostanie rozkład kosztów na utrzymanie tych robót w myśl postanowień §. 6. ustawy z d. 11. Czerwca 1887. Dz. u. kr. Nr. 43. w drodze ustawodawstwa krajowego

§. 34.

Zmiana statutu.

Zmiany tego statutu mogą być na wniosek Wydziału spółki uchwalone przez walne zgromadzenie, wejdą jednak w życie dopiero po zatwierdzeniu przez Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Statut niniejszy zacznie obowiązywać po zatwierdzeniu go przez c. k. Namiestnictwo.

L. 39.609.

Niniejszy statut uchwalony przez członków spółki na zgromadzeniu dnia 26. Czerwca 1888 r. zatwierdza się w całej osnowie.

Z c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie dnia 5. Lipca 1888 r.

Zaleski w. r.

Alegat 5. do L. W. kr. 39.943/88.

O d p i s

odezwy Wydziału krajowego z dnia 21. Maja 1888. l. 20.966 do Świetnego c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

W odpowiedzi na szacowną odezwę z d. 16. b. m. L. 25.172 mamy zaszczyt oznajmić Świetnemu c. k. Namiestnictwu w sprawie oznaczenia okręgu konkurencyjnego dla regulacyi potoków Krzemienicy i Babulówki z dopływami, oraz potoku Trześni, co następuje:

Motywuując odmowne załatwienie tutejszej odezwy z dnia 20. Marca r. b. L. 11.347, którą upraszaliśmy o wydanie stósownego zarządzenia celem oznaczenia okręgu konkurencyjnego dla pomienionej regulacyi, brakiem katastru konkurencyjnego, powołuje się Świetne c. k. Namiestnictwo na postanowienie §. 78. kraj. ustawy wodnej, które normuje instruowanie podań wnoszonych przez strony interesowane lub też dobrowolnie zawiązujące się spółki wodne do c. k. Starostwa o udzielenie praw używania wody i o pozwolenie na założenie urządzeń do używania i prowadzenia wody, jakoteż na roboty ochronne.

Tymczasem ani do przedsiębiorstwa regulacyi Krzemienicy, ani też do innych robót melioracyjnych, które przyszły już do skutku w drodze specjalnych krajowych ustaw melioracyjnych jako przedsiębiorstwa mające być przeprowadzone bądź to przez kraj, bądź też przez przymusowe spółki wodne, zdaniem naszym nie może być pod tym względem zastosowane powyższe postanowienie ustawy ogólnej, które w danym wypadku z powodu braku tych stron interesowanych zgłaszających się o koncesyą było by nawet wprost niewykonalnym, lecz jedynie postanowienie §. 3. odnośnego projektu ustawy identycznego z postanowieniami podobnych specjalnych ustaw krajowych, wedle którego okręg konkurencyjny ma być oznaczonym przez władze administracyjne.

Gdy zaś bez oznaczenia granic okręgu konkurencyjnego i jego poszczególnych klas niemożliwym jest zestawienie poszczególnych parcel i ich właścicieli w tak zwany kataster kon-

kurencyjny, nie wątpliwie wynika z powyższego postanowienia §. 3. specjalnych ustaw melioracyjnych, że i te bliższe daty powinny być zebrane przez władze administracyjne.

Za powyższem zapatrywaniem naszym, które zawsze zaznaczaliśmy zastępując władze polityczne przy oznaczaniu okręgów konkurencyjnych dla innych przedsiębiorstw krajowych, przemawia też opinia sejmowej komisji gospodarstwa krajowego (stenog. spraw. z r. 1887—8. pag. 421.) oraz dwukrotnie już objawiona interpretacya autentyczna Wysokiego Sejmu, która znalazła wyraz w rezolucyach z d. 17. Stycznia i 22. Grudnia 1887. wzywających Wysoki Rząd do wzmocnienia sił technicznych przy c. k. Starostwach celem zadość uczynienia wymogom rozwijających się regulacyi wód w kraju, oraz energicznego działania w kierunku prawomocnego zawiązywania spółek wodnych.

Że również i Wysoki Rząd skłania się do powyższej interpretacyi specjalnych krajowych ustaw melioracyjnych, wskazuje na to reskrypt J. E. p. Ministra spraw wewnętrznych z d. 21. Maja 1887. L. 1.290 zakomunikowany nam odezwą Świetnego Prezydyum c. k. Namiestnictwa z d. 31. Maja 1887. L. 5.286/pr. oraz reskrypt Wys. Ministerstwa spraw wewnętrznych z d. 31. Marca r. b. L. 377 udzielony nam odezwą Świetnego Prezydyum c. k. Namiestnictwa z d. 23. Kwietnia r. b. L. 3.272/pr., wedle którego Wysoki Rząd na skutek powołanych dwóch rezolucyi Wysokiego Sejmu oświadczył gotowość powiększenia liczby stałych urzędników technicznych rządowych w Galicyi.

Przytoczone natomiast na poparcie odmównego załatwienia naszej odezwy z dnia 20. Marca r. b. L. 11.347 incydentalne uwagi Wys. Ministerstwa rolnictwa w sprawie czynności przygotowawczych do oznaczenia okręgu konkurencyjnego i zawiązania spółki wodnej dla regulacyi środkowej sekyi Gniłej Lipy nie mogą wkładać obowiązku tego na Wydział krajowy, gdyż Wys. Ministerstwo rolnictwa wyraźnie zaznacza, że te czynności „mogą być przez Wydział krajowy już obecnie bez wyczekiwania Najwyższej sankcyi odnośnych projektów ustaw przygotowane i zebrane“, a z resztą wzmiankowanem pismem z d. 23. kwietnia r. b. L. 3.272/pr. zawiadomiło nas Świetne Prezydyum c. k. Namiestnictwa, iż dla załatwienia spraw melioracyjnych a w szczególności oznaczenia okręgów konkurencyjnych zostało Świetne c. k. Namiestnictwo upoważnione do przyjęcia czterech pomocników technicznych, z których jeden przydzielonym będzie c. k. Starostwu w Tarnobrzegu celem obrobienia konkurencyi Babulówki.

W obec powyższego stanu rzeczy tudzież z uwagi, że Wydział krajowy nie mógłby dostarczyć Świetnemu c. k. Namiestnictwu katastru konkurencyjnego bez poprzedniego oznaczenia okręgu konkurencyjnego, która to czynność także wedle zapatrywania Świetnego c. k. Namiestnictwa jest rzeczą c. k. politycznych władz powiatowych, mamy zaszczyt upraszać uprzejmie Świetne c. k. Namiestnictwo o wydanie stósownego zarządzenia, ażeby przydzieleni c. k. Starostwu w Tarnobrzegu dwaj rządowi technicy melioracyjni, którzy po oznaczeniu już przez Wydział krajowy okręgu konkurencyjnego Trześniówki oprócz czynności przygotowawczych do organizacyi spółki dla regulacyi Krzemienicy (Babulówki) nie mieli by żadnego zajęcia, jak najrychlejsz przystąpili do niwelacyi okręgu konkurencyjnego Krzemienicy.

Pozwalamy sobie przytem nadmienić, że i w tym wypadku Wydział krajowy chętnie by zastąpił właściwe Starostwo w oznaczeniu okręgu konkurencyjnego, gdyż tylko utrzymanie technika do tej czynności przeznaczonego obciążyło by fundusz krajowy, inne zaś wydatki poniósł by specjalny fundusz regulacyjny, lecz z powodu rozpoczęcia nowych budowli, oraz zdjęć dla obwałowania Wisły Wydział krajowy nie ma w tym roku żadnych sił technicznych do dyspozycyi.

D. j. w.

O d p i s

odezwy c. k. Namiestnictwa z dnia 24. Sierpnia 1888 L. 50.168
do Wydziału krajowego we Lwowie.

Szacowną odezwą z d. 21. Maja b. r. L. 20.966 odmówił Świetny Wydział krajowy dostarczenia dat, na podstawie których władze polityczne mogłyby przystąpić do oznaczenia okręgu konkurencyjnego i zawiązania spółki wodnej dla regulacji potoków Krzemienicy i Babulówki z dopływami oraz potoku Trześni, a mianowicie dat, odnoszących się do oznaczenia obszarów inundacyjnych na podstawie poprzednio przeprowadzonej niwelacji i wykazów gruntów względnie właścicieli gruntów, do konkurencji pociągnąć się mających, zaznaczając, iż zebranie tych dat jest rzeczą rządowych władz administracyjnych, które w myśl dotyczącej ustawy specjalnej są powołane do oznaczenia okręgu konkurencyjnego.

Gdy jednak już w odezwie swej z d. 16. Maja b. r. l. 25.172 c. k. Namiestnictwo miało zaszczyt oświadczyć Świetnemu Wydziałowi krajowemu, że z powyższem zdaniem zgodzić się nie może i przytoczyło motywa, na których oparło swe twierdzenie, iż powyższe czynności do rządowych władz administracyjnych nie należą, przeto w obec tego przez Świetny Wydział krajowy obecnie zajętego stanowiska odniosło się c. k. Namiestnictwo sprawozdaniem z d. 12. Lipca r. b. l. 39.650 tak w tej jako też w sprawie osuszenia bagien Oleskich do wys. c. k. Ministerstwa rolnictwa o rozstrzygnięcie tej spornej kwestyi, w skutek czego wys. c. k. Ministerstwo oznajmiło reskryptem z d. 30. Lipca b. r. l. 10.311/1.322 co następuje:

Z postanowień wszystkich specjalnych ustaw melioracyjnych a w szczególności i z postanowień §. 3 c) ustawy z d. 10. Czerwca b. r. l. 70 Dz. ust. i rozp. kraj. dotyczącej regulacji potoku Krzemienicy i Babulówki z dopływami oraz potoku Trześni wynika niewątpliwie, iż władze administracyjne są obowiązane oznaczyć okrąg konkurencyjny i zawiązać spółkę wodną, nie wynika jednakowoż z tego, by te władze były także obowiązane do przeprowadzania wyż wspomnianych czynności przygotowawczych.

Przeciwnie z postanowień z §. 78. ustawy wodnej, które do przedsiębiorstw melioracyjnych wykonać się mających na podstawie specjalnych ustaw przez spółki wodne specjalnymi ustawami po myśli §. 45. ustawy wodnej zawiązane, lub przy udziale tych spółek tak samo mają zastosowanie, jak do wszelkich innych przedsiębiorstw przez prywatne osoby lub spółki powstałych, wynika, że jest rzeczą stron interesowanych względnie Wydziału krajowego jako projektanta dostarczyć władzy administracyjnej na podstawie poprzednio przeprowadzonych niwelacji i obszarów inundacyjnych wykazy tych posiadaczy gruntów, którzy mają przystąpić do takiego przedsiębiorstwa, a te przy urządzeniach do osuszenia i nawodnienia z podaniem obszarów uczestniczących gruntów, przy budowlach ochronnych i regulacyjnych zaś z podaniem wartości własności mających się ochronić.

Rzeczą zaś władz administracyjnych jest zbadać na miejscu przedłożone sobie wykazy ewentualnie przeprowadzić nową niwelację, gdyby takowa w skutek zarzutów interesowanych stron okazała się potrzebna i wydać orzeczenia, które z wykazanych nieruchomości należą do okręgu konkurencyjnego i mają być uważane za należące do spółki.

Zarazem wyraziło wys. c. k. Ministerstwo rolnictwa zdziwienie z powodu zajętege przez Świetny Wydział krajowy odpornege stanowiska, zwłaszcza co do regulacji potoków Krzemienicy

i Babulówki z dopływami, tudzież potoku Trześni, która to regulacya ma być wykonana jako przedsiębiorstwo krajowe.

Zwracając przeto przysłane szacowną odezwą z d. 16. Lipca b. r. l. 28.040 akta dotyczące rozkładu kosztów z powodu zamierzonej regulacyi potoku Krzemienicy i Babulówki, tudzież udzielony szacowną odezwą z d. 20. Lipca b. r. l. 31.345 projekt techniczny osuszenia bagien Oleskich c. k. Namiestnictwu, ma zaszczyt upraszać Świetny Wydział krajowy o wydanie stósownych zarządzeń, ażeby, jak to dotychczas miało miejsce przy innych przedsiębiorstwach melioracyjnych, potrzebne do oznaczenia okręgu konkurencyjnego czynności przygotowane przez kraj. biuro melioracyjne jak najspieszniej zostały rozpoczęte i do skutku doprowadzone.

O wydanych zarządzeniach zechce Świetny Wydział krajowy spiesznie zawiadomić Namiestnictwo, poczem bezzwłocznie przedłożony zostanie wys. c. k. Ministerstwu rolnictwa wniosek na wypłatę pierwszej raty subwencyi z państwowego funduszu melioracyjnego przyznanej §. 3. ustawy z d. 10. Czerwca b. r. Nr. 70 Dz. ust. i rozp. kraj. przedsiębiorstwu regulacyi potoków Krzemienicy i Babulówki, tudzież projekt instrukcji techniczno-administracyjnej dla tego przedsiębiorstwa do zatwierdzenia.

W końcu uprasza c. k. Namiestnictwo Świetny Wydział krajowy, ażeby w projekcie osuszenia bagien Oleskich stósownie do reskryptu wys. c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 14. Czerwca b. r. l. 8.335 (odezwa c. k. Prezydium Namiestnictwa z d. 30. Czerwca b. r. l. 6.937 pr.) poczynić zechciał wskazane w opinii tut. Departamentu technicznego zmiany i o tem c. k. Namiestnictwo przy oznaczeniu ostatecznego kosztorysu zawiadomił.

D. j. w.

Alegat 7. do L. W. kr. 39.943/88.

Odpis

pisma Wydziału krajowego z d. 8. Września 1888. l. 37.382
do JE. p. Ministra Dra Floryana br. Ziemiałkowskiego.

Ekscelencyo!

Na podstawie państwowej ustawy melioracyjnej z dnia 30. Czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116. przyszedł do skutku w naszym kraju cały szereg robót melioracyjnych, które w myśl specjalnych ustaw krajowych mają być przeprowadzone bądź to jako przedsiębiorstwa krajowe, bądź też spółkowe przez kraj i państwo subwencyonowane.

Z uwagi, że doniosłość podobnych robót melioracyjnych nie jest jeszcze dostatecznie w naszym kraju znaną i ocenioną, a wszystkie uchwalone już przedsiębiorstwa mają być wykonane na znaczniejszych obszarach, gdzie całe miejscowości, a nawet powiaty narażone są na wylewy i zabagnienia, zamieszczone zostały zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego w odno-

śnych ustawach krajowych postanowienia opierające się na §. 45. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. Marca 1875. Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 38., wedle których przy wszystkich tych przedsiębiorstwach związane być mają bądź to do rozłożenia i ściągnięcia datków konkurencyjnych (przy przedsiębiorstwach krajowych), bądź też do prowadzenia robót (przy przedsiębiorstwach spółkowych) przymusowe spółki wodne.

Gdy jak to już z natury rzeczy wynika, nie można było oczekiwać, ażeby te przymusowe spółki dobrowolnie mogły się zawiązać na zasadach ogólnej krajowej ustawy wodnej, a mianowicie, ażeby te nieistniejące spółki mogły władzom politycznym dostarczyć substratów przepisanych §. 78. kraj. ustawy wodnej, wskutek czego uchwalane przez Wysoki Sejm ustawy byłyby niewykonalnymi, zamieszczone zostały we wszystkich specjalnych krajowych ustawach melioracyjnych postanowienia, wedle których okręgi konkurencyjne dla tych spółek mają być oznaczone przez władze administracyjne.

Mimo tych wyraźnych postanowień ustaw krajowych, oraz urgensów Wys. c. k. Ministerstwa rolnictwa nie oznaczyły jednak tutejszokrajowe władze administracyjne z powodu braku sił technicznych dotychczas ani jednego okręgu konkurencyjnego, wskutek czego kraj nasz mimo wejścia w życie kilku ustaw melioracyjnych nie korzystałby wcale z państwowego funduszu melioracyjnego, gdyby w tej czynności nie zastąpiły były władz politycznych Wydziały powiatowe i prowizoryczne komitety dbających o dobro kraju obywateli, przy krajowych zaś przedsiębiorstwach Wydział krajowy.

Uznając potrzebę regulacji wód w kraju, która z powodu zwłoki w organizacji spółek nie mogła należycie się rozwijać, uchwalił Wysoki Sejm dwukrotnie, mianowicie na posiedzeniach z d. 17. Stycznia 1887. i z d. 22. Grudnia 1887., rezolucye wzywające Wysoki Rząd do wzmocnienia sił technicznych przy c. k. Starostwach, które to rezolucye mieliśmy zaszczyt przedstawić Waszej Ekscelencji pismami z d. 15. Lutego 1887. L. 6.315 i z d. 21. Lutego 1887. L. 2.026 z prośbą o poparcie tej ważnej dla kraju sprawy u J. E. pana Ministra spraw wewnętrznych.

Łaskawa interwencya Waszej Ekscelencji odniosła też o tyle pożądaný skutek, że wedle odezwy tutejszego Prezydium c. k. Namiestnictwa z d. 23. Kwietnia 1888. L. 3.272/praes. J. E. p. Minister spraw wewnętrznych rozporządzeniem z d. 31. Marca 1888. l. 377. oświadczył gotowość powiększenia liczby stałych urzędników technicznych rządowych w Galicyi a zwłaszcza liczby praktykantów, z ograniczeniem tego powiększenia do niezbędnie koniecznych rozmiarów ze względu na finansowe położenie państwa, w którym to celu zamierza Ministerstwo wstawić kwotę potrzebną na powiększenie liczby urzędników technicznych w budżet na r. 1889.

Ażeby zaś załatwienie spraw melioracyjnych, a w szczególności oznaczenie okręgów konkurencyjnych przyspieszyć, zostało c. k. Namiestnictwo równocześnie upoważnionem do przyjęcia czterech pomocników technicznych, z których, o ileby się znalazły odpowiednie osobistości, miało być przydzielonych dwóch c. k. Starostwu w Tarnobrzegu (Trześniówka i Babulówka), jeden c. k. Starostwu w Nisku (bagna Niskie), jeden c. k. Starostwu w Tarnowie (Breń nowy i Kisielina), później zaś miał być jeden pomocnik techniczny przeniesiony z Tarnobrzega do Łączowa dla obrobienia konkurencyi bagien Oleskich.

Ponieważ już w roku ubiegłym przy pomocy tutejszego biura melioracyjnego oraz właściwych Wydziałów powiatowych oznaczone zostały okręgi konkurencyjne dla czterech powyżej wymienionych przedsiębiorstw, mianowicie: Trześniówki, Nowego Brnia, Kisieliny i bagien Niskich, — zatem nie mając w roku bieżącym żadnych sił technicznych do dyspozycji, odniósł się Wydział krajowy odezwą z d. 20. Marca 1888. L. 11.347. do c. k. Namiestnictwa o zarządzenie oznaczenia okręgu konkurencyjnego przedewszystkiem dla regulacji Krzemienicy i Babulówki, co do której wykonania po zatwierdzeniu projektu technicznego nie zachodziła już żadna kwestya.

Tymczasem ze zdziwieniem otrzymał Wydział krajowy po nadejściu już powołanej odezwy Prezydium Namiestnictwa w sprawie przyjęcia czterech techników rządowych dla przyspieszenia okręgów konkurencyjnych, pismem c. k. Namiestnictwa z d. 16. Maja 1888. L. 25.172, zawiadomienie, że c. k. Namiestnictwo „żądanych zarządzeń względem oznaczenia okręgu konkurencyjnego dla regulacji potoku Krzemienicy i Babulówki z dopływami, oraz potoku Trześni, dlatego wydać nie może, ponieważ Wydział krajowy niedostarczył dat, na podstawie których władze polityczne przystąpić by mogły do oznaczenia okręgu konkurencyjnego i zawiązania spółki, jako to oznaczenie obszarów inundacyjnych na podstawie poprzednich niwelacji i wykazów gruntów względnie właścicieli gruntów do konkurencyi pociągnąć się mających, czyli katastru konkurencyjnego, którego zestawienie po myśli postanowień §. 78. ustawy wodnej z d. 14. Marca 1875. Dz. u. kr. Nr. 38. i uwag zawartych w reskrypcie Wysokiego c. k. Ministerstwa rolnictwa z d. 25. Marca 1888. l. 4.155, intymowanych Wydziałowi krajowemu odezwą c. k. Prezydium Namiestnictwa z 4. Kwietnia 1888. l. 3.064/pr., odnoszących się do regulacji środkowej sekcji Gniłej Lipy, jest rzeczą Wydziału krajowego.“

Z uwagi, że zdaniem naszym postanowienie §. 78. kraj. ustawy wodnej odnoszące się do stron interesowanych wskazanych wyraźnie w §. 3. specjalnych kraj. ustaw melioracyjnych nie może być zastosowaniem do Wydziału krajowego a wzmiankowana odezwa c. k. Namiestnictwa okazywała tendencję stałego obciążenia funduszu krajowego obowiązkami, jakie w latach poprzednich li tylko w interesie sprawy w zastępstwie władz politycznych na siebie przyjął, odmówiliśmy dołączoną $\frac{1}{2}$. w odpisie odezwą z d. 21. Maja r. b. L. 20.966, dalszego zastępowania c. k. władz politycznych przy oznaczeniu okręgów konkurencyjnych.

Wskutek tego przez Wydział krajowy zajętego stanowiska przedstawiło c. k. Namiestnictwo sprawozdaniem z d. 12. Lipca 1888. L. 39.650 kwestyą całą dotyczącą oznaczenia okręgu konkurencyjnego tak dla Krzemienicy, jak i dla bagien Oleskich Wys. c. k. Ministerstwu rolnictwa, które reskrypcją z d. 30. Lipca 1888. L. 10.311/1.322 oznajmiło co następuje:

„Z postanowień wszystkich specjalnych ustaw melioracyjnych a w szczególności i z postanowień §. 3. c) ustawy z d. 10. Czerwca b. r. N. 70 Dz. ust. i rozp. kraj. dotyczącej regulacji Krzemienicy i Babulówki z dopływami oraz potoku Trześni wynika niewątpliwie, iż władze administracyjne są obowiązane oznaczyć okręg konkurencyjny i zawiązać spółkę wodną, nie wynika jednakowoż z tego, by te władze były także obowiązane do przeprowadzenia wyżej wspomnianych czynności przygotowawczych.

Przeciwnie z postanowień §. 78. ustawy wodnej, które do przedsięwzięcia melioracyjnych wykonać się mających na podstawie specjalnych ustaw przez spółki wodne specjalnymi ustawami po myśli §. 45. ustawy wodnej zawiązane lub przy udziale tych spółek tak samo mają zastosowanie jak do wszelkich innych przedsięwzięcia przez prywatne osoby lub spółki powstałych wynika, że jest rzeczą stron interesowanych względnie Wydziału krajowego jako projektanta dostarczyć władzy administracyjnej na podstawie poprzednio przeprowadzonych niwelacji i obszarów inundacyjnych wykazy tych posiadaczy gruntów, którzy mają przystąpić do takiego przedsięwzięcia a to przy urządzeniach do osuszenia i nawodnienia z podaniem obszarów uczestniczących gruntów, przy bndowlach ochronnych i regulacyjnych zaś z podaniem wartości własności mających się ochronić.

Rzeczą zaś władz administracyjnych jest zbadać na miejscu przedłożone sobie wykazy ewentualnie przeprowadzić nową niwelację gdyby wskutek raryzacji interesowanych stron okazała się potrzebną i wydać orzeczenia, które z wykazanych nieruchomości należą do okręgu konkurencyjnego i mają być uważane za nienależące do spółki.“

Gdy w ten sposób Wys. c. k. Ministerstwo rolnictwa wysłuchawszy zdania jednej tylko strony, przychyliło się do zapatrywania c. k. Namiestnictwa i rozstrzygnęło sprawę, na podstawie ustawy wodnej, interpretując postanowienie specjalnej ustawy w ten sposób, ażeby takowe odpowiadało postanowieniom ogólnej ustawy wodnej; Wydział krajowy przede wszystkim zastano-

wie się musiał nad kwestyą, czy w danym wypadku ma być zastosowaną ogólna ustawa wodna czy też specjalna melioracyjna. — Otóż z historii redakcyjnej ustawy wodnej okazuje się, że wprawdzie w pierwotnym brzmieniu projektu komisji ministeryalnej z r. 1865. znajdował się w §. 45. dzisiejszej ustawy wodnej odpowiedni ustęp, wedle którego podobne spółki przymusowe miały zresztą podlegać postanowieniom tej ustawy (bleibt es der Landesgesetzgebung überlassen, ohne Rücksicht auf die mangelnde Einwilligung der Betheiligten die Bildung einer im Uebrigen den Bestimmungen dieses Gesetzes unterliegenden Genossenschaft zwangsweise anzuordnen) jednakże przy wniesieniu do konstytucyjnego traktowania projektu ustęp ten został opuszczonym, z czego wynika (vid. Peyrer, das öster. Wasserrecht, pag. 397), że w specjalnych krajowych ustawach melioracyjnych mogą się znajdować postanowienia zupełnie odmienne, aniżeli w ogólnej ustawie wodnej. — Gdy więc w ten sposób dopuszczalną jest odmienna organizacja przymusowych spółek wodnych w drodze specjalnych ustaw krajowych, a nadto ustawa specjalna winna mieć w tym wypadku pierwszeństwo przed ogólną wodną, jak to najdobitniej podniesionem zostało na ubiegłej sesji Wysokiego Sejmu przez referenta komisji gospodarstwa krajowego w rozprawie nad rezolucją wzywającą Wys. Rząd do pomnożenia sił technicznych (stenogr. protokół 5. sesji V. peryodu Sejmu galic. z d. 22. grudnia 1887. pag. 421) zdaje się nie ulegać żadnej wątpliwości, że kwestya oznaczenia okręgów konkurencyjnych a w następstwie tego sporządzenia katastrów konkurencyjnych ma być ocenianą przedewszystkiem wedle przepisów specjalnej ustawy melioracyjnej a rozchodziłoby się tylko o interpretacyą specjalnej ustawy, czy pod słowem „oznaczenie okręgu konkurencyjnego“ rozumieć należy rzeczywiste dochodzenie granic tego okręgu, czy też tylko jego sprawdzenie przez władze administracyjne na podstawie dochodzeń, niwelacyi i zestawień stron interesowanych względnie Wydziału krajowego, jak to interpretuje lwowskie c. k. Namiestnictwo, a za niem Wys. c. k. Ministerstwo rolnictwa, przy czem cała czynność władz administracyjnych ograniczyłaby się do podpisywania orzeczeń, a niwelacya terenu byłaby przeprowadzana przez władze administracyjne tylko wówczas, gdyby jaka strona interesowana wniosła reklamacyę, co jednak przy dokonaniem dotychczas oznaczeniu okręgów konkurencyjnych przez tutejsze biura melioracyjne bardzo rzadko się zdarzało. Przeciw podobnej interpretacyi specjalnej ustawy krajowej, jakoby pod „oznaczeniem okręgu konkurencyjnego przez władze administracyjne“ należało rozumieć tylko jego sprawdzenie przemawiają następujące względy:

1) Postanowienie §. 6. kodeksu cywilnego, wedle którego ustawie przy jej zastosowaniu nie wolno nadawać innego znaczenia jak tylko także, które wynika z właściwego znaczenia słów w ich związku oraz z wyraźnego zamiaru ustawodawcy.

2) Autentyczna niejako interpretacya Sejmu galicyjskiego objawiona dwukrotnie, przy obradach nad rezolucjami wzywającemi Rząd do powiększenia personalu technicznego, mianowicie na posiedzeniach z d. 17. Stycznia i 22. Grudnia 1887.

3) Rozporządzenia samego Wys. c. k. Ministerstwa rolnictwa wydane w analogicznych wypadkach przed r. 1888, jak n. p. rozp. z d. 11. Września 1886. L. 11.760 i L. 8.244 w sprawie regulacyi Nowego Brnia, w których to rozporządzeniach Wys. c. k. Ministerstwo rolnictwa wyraźnie nadmienia o obowiązku władz administracyjnych do oznaczenia okręgu konkurencyjnego i wzywa Namiestnictwo do zarządzenia tego oznaczenia i organizacyi spółki, natomiast wcale nie insynuuje tego obowiązku nieznanym stronom interesowanym lub też Wydziałowi krajowemu.

4) Wreszcie zastosowywanie podobnych przepisów specjalnych ustaw krajowych dla regulacyi rzek i krajowych przedsiębiorstw melioracyjnych w innych częściach państwa, jak np. w Styryi, Karyntyi, Tyrolu i na Szląsku, gdzie w myśl §. 2. lit. f) najwyższego postanowienia z d. 6. Października 1860, publikowanego rozporządzeniem Ministerstwa stanu z d. 8. Grudnia 1860 Dz. u. p. Nr. 268 wys. c. k. Ministerstwo rolnictwa, względnie Ministerstwo spraw wewnętrznych, udziela pomocy techników rządowych nie tylko do wypośrodkowania datków konkurencyjnych, lecz nawet do prowadzenia budowy.

Ale przypuściwszy nawet, gdyby w ustawie krajowej o regulacji Krzemienicy i Babulówki z dopływami nie było postanowienia, że okrąg konkurencyjny ma być oznaczonym przez władze administracyjne, to i tak zastosowane do obecnego wypadku postanowienie §. 78. kraj. ust. wodnej nie może doprowadzić do konsekwencyi, ażeby, jak tego żąda Namiestnictwo i wys. Ministerstwo rolnictwa, Wydział krajowy czy to jako strona interesowana, czy też jako projektant miał przeprowadzić niwelację okręgu konkurencyjnego oraz wygotować kataster konkurencyjny i inne operaty, na podstawie których właściwe c. k. Starostwo miało by tylko wydać orzeczenie.

Najprzód bowiem Wydział krajowy nie jest stroną interesowaną, lecz przedewszystkiem właściciele gruntów i zakładów korzystających z regulacji.

Jeżeliby zaś chodziło o korzyść, jaką skarb państwa lub kraju odniesie z regulacji, to i w tym razie daleko większą korzyść w podatkach bezpośrednich i pośrednich odnosi państwo aniżeli kraj, który zaledwie trzydzieści kilka procent dodatku krajowego od podatków bezpośrednich pobiera.

Po wtóre, jak Wasza Ekscelencya raczy się przekonać z dołączonej $\frac{1}{2}$. ustawy wedle §. 2. teje ustawy za podstawę techniczną regulacji służyć ma projekt, który ułoży Administracya państwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym, z czego niewątpliwie wynika, że Wydział krajowy nie jest w tym wypadku projektantem regulacji, ale tylko ma opinią swą wyrazić co do zasad projektu, którego ułożeniem zająć się winne władze rządowe.

Skoro zaś z powyższego przedmiotowego przedstawienia rzeczy okazuje się, że reskrypt wys. Ministerstwa rolnictwa z d. 30. Lipca 1888 l. 10.311/1.322 opartym jest prawdopodobnie na niezupełnie dokładnej informacyi, w razie zaś utrzymania interpretacyi Namiestnictwa wykonanie ustawy o regulacji Krzemienicy i Babulówki z dopływami byłoby wprost niemożliwem, pozwalamy sobie upraszać najuprzejmiej, aby Wasza Ekscelencya raczył wyjednać o I. E. pp. Ministrów rolnictwa i spraw wewnętrznych zarządzenie ponownego rozpatrzenia sprawy co do obowiązku oznaczenia okręgów konkurencyjnych dla tutejszo krajowych przymusowych spółek wodnych, oraz polecenie załatwienia tej sprawy ściśle według postanowień specjalnej ustawy krajowej z d. 10. Czerwca 1888 Dz. u. i rozp. kraj. Nr. 70, dalej przepisu §. 2. lit. f. rozporządzenia Ministerstwa stanu z d. 8. Grudnia 1860 Dz. u. p. Nr. 268, tudzież reskryptu J. E. p. Ministra spraw wewnętrznych z d. 31. Marca 1888 L. 377 intymowanego Wydziałowi krajowemu odezwą lwowskiego Prezydium Namiestnictwa z d. 23. Kwietnia 1888 L. 3.272.

Nie potrzebujemy przytem dodawać, że w razie utrzymania w mocy interpretacyi kraj. ustaw melioracyjnych po myśli lwowskiego Namiestnictwa wcale nie może być osiągniętym cel poparcia spraw melioracyjnych i przyspieszenie organizacyi spółek, jaki pragnął osiągnąć J. E. p. Minister spraw wewnętrznych przez przydzielenie czterech techników melioracyjnych Namiestnictwu lwowskiemu, gdyż jak dotąd, mimo kilkumiesięcznego ich funkcjonowania, wcale do oznaczenia okręgów konkurencyjnych ci technicy nie przystąpili, tak też i nadal mieliby się tylko ograniczyć do sprawdzenia podniesionych przez strony reklamacyj, do czego zbytecznem byłoby w ogóle powiększanie personalu technicznego przy Namiestnictwie, bo wedle dotychczasowej praktyki po należytem opracowaniu okręgu i katastru konkurencyjnego techniczna interwencya organów rządowych zajmuje przy jednym przedsiębiorstwie przeciętnie zaledwie około jednego do dwóch tygodni czasu.

Racz przyjąć Ekscelencjo przy tej sposobności wyraz naszego głębokiego szacunku.

Lwów dnia 8. Września 1888.

